CP
SF
08
Aliette de Bodard
NAȘTEREA NAVEI
Alina Sârbu
DESPRE ISTORIILE ALTERNATIVE
Liviu Radu
UCRONIA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ
Silviu Genescu
THE END
colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA

7/2013/CPSF08/serie nouă

Aliette de Bodard • NAȘTEREA NAVEI / 3

Alina Sârbu • DESPRE ISTORIILE ALTERNATIVE / 25

Liviu Radu • UCRONIA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ / 40

Silviu Genescu • THE END / 49

Coperta & design: Valentin NICOLAU / Imagine: Tudor POPA /
Redactor-șef: Ana ANTONESCU / Redactor: Ecaterina DERZSI /
Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR / Editor: Valentin NICOLAU

colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA
ISSN 1220-8620

NAȘTEREA NAVEI

Aliette de Bodard

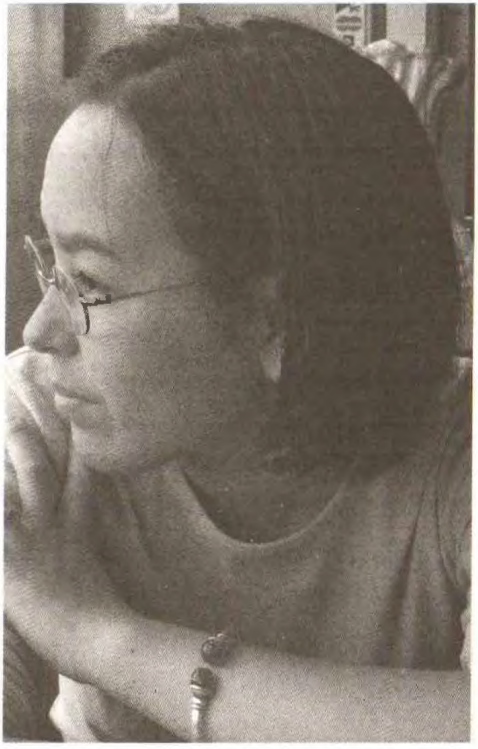

Aliette de Bodard este ingineră software. S-a născut în Statele Unite ale Americii, dar a crescut în Franța, unde și locuiește în prezent. A publicat povestiri în revistele *Interzone*, *Asimov's Science Fiction*, *Realms of Fantasy*, *Orson Scott Card's Intergalactic Medicine Show*, *Writers of the Future*, *Coyote Wild*, *Electric Velocipede*, *The Immersion Book of SF*, *Fictitious Force*, *Shimmer* etc.

În 2010 și 2011 a publicat trilogia *Obsidian and Blood*, iar în 2012 o antologie de povestiri, *Scattered Among Strange Worlds* și o novelă, *On a Red Station, Drifting*.

Pentru povestirea sa „Immersion" a fost răsplătită în 2012 cu Premiul Nebula și în 2013 cu Premiul Locus.

Povestirea care urmează ne poartă în viitorul îndepărtat al unei lumi alternative, în care China a descoperit Lumea Nouă înaintea lui Columb și a anexat-o drept colonie. Personajul principal este o cercetătoare, responsabilă cu proiectarea unei nave spațiale cu inteligență proprie și a cărei viață atârnă de succesul unei misiuni...

Navele erau ființe vii, ca oamenii. Dac Kien știuse asta dintotdeauna, chiar înainte să ajungă la habitatul inginerilor – chiar și înainte să fi văzut roboții afară, pe orbită, asamblând monstrul acela metalic, încetul cu încetul.

Demult, strămoșii ei sculptaseră în jad, în vremurile de demult apuse ale dinastiei Le, pe vechiul Pământ: nu chinuiau blocurile uriașe verzi să intre în forma pe care o doreau ei, ci mai degrabă săpau în piatră până când descopereau adevărata formă ascunsă înăuntru. Cum era cu jadul, la fel era și cu navele. Secțiunile din exterior nu puteau fi alipite cu de-a sila. Trebuiau îmbinate într-un întreg perfect, fără nicio fisură, pentru a fi, în cele din urmă, locuite de Minte, care era o parte tot atât de importantă din navă precum fiecare cui sau sârmă.

Orientalii și mexicanii nu înțelegeau. Ei vorbeau despre reciclare, despre eficiența proiectului: vedeau numai părțile luate de la alte nave și presupuneau că erau refolosite pentru a economisi timp și bani. Nu înțelegeau de ce munca lui Dac Kien ca Mare maestru al armoniei designului era cea mai importantă: nava, odată făcută, va fi o entitate întreagă și unică, nu o cârpeală de resturi adunate de la zece mii de alte nave. Lui Dac Kien – și aceleia care avea să vină după ea, purtătoarea Minții – îi revenea onoarea de a transforma navele în ființe, de a transforma metalul și cablurile și celulele solare într-o entitate care va traversa hăul dintre stele.

Se auzi deschizându-se ușa, dar ea nu-și ridică privirea. Firul de lumină al picioarelor îi spunea că trebuia să fie unul din proiectanții-șefi, Miahua sau Feng. Nici unul dintre ei nu ar fi deranjat-o fără un motiv

bine întemeiat. Cu un oftat, se deconectă de la sistem cu o scuturare de mână și așteptă ca schema să dispară din câmpul său vizual.

– Excelența voastră.

Glasul lui Miahua era blând, se ținea dreaptă, cu tenul palid și neted precum ceara.

– Nava s-a întors. Este cineva la bord cu care trebuie să vă întâlniți.

Dac Kien se așteptase la multe lucruri: un coleg de la examinări venit să-i facă o vizită de curtoazie, un magistrat imperial de la Dong-jing chemând-o la ordin în altă parte, chiar mai departe de capitală; sau poate cineva din familia ei, mama sau sora ori soția unchiului, venită să-i reamintească de greșeala de a se fi sacrificat pentru cariera ei.

Dar nu se așteptase la cineva străin: o femeie cu tenul destul de oacheș cât să fie ea însăși vietnameză, cu buzele palide și subțiri, ochii rotunzi ca luna plină. O mexicană. O străină... Dac Kien își opri gândul înainte să ajungă prea departe.

Căci femeia nu purta bumbac, nici pene, dar veșmântul de mătase tipic pentru o casnică xuyan și cele cinci daruri de nuntă (toate din aur pur, de la colier până la brățări) străluceau precum stelele pe tenul ei negricios.

Privirea lui Dac Kien coborî spre curba pântecului: o umflătură rotundă atât de voluminoasă, încât strica armonia siluetei.

– Bine ai venit, soră mai mică. Eu sunt Dac Kien, Mare maestru al armoniei designului al acestui habitat.

Folosise tonul formal și adresarea oficială pentru un străin.

– Soră mai mare...

Ochii femeii mexicane erau străbătuți de vinișoare roșii, fiind înfipți adânc în obrajii bucălați.

– Mă numesc, spuse ea, punându-și mâna la burtă ca și cum ar fi vrut să și-o smulgă, Zoquitl.

Numele îi ieși de pe buze ca un suspin, accentul vocii coborând în profunzimile limbii ei materne.

– Mă numesc Zoquitl.

Privirea i se pironi undeva în sus și începu să vorbească repede, sacadat, de parcă repeta o frază învățată pe dinafară și rostită de multe ori.

– Eu sunt pântecele și leagănul, născătoarea și purtătoarea Minții.

Stomacul lui Dac Kien se contractă de parcă i-ar fi dat cineva un pumn.

– Ați venit prea devreme. Nava...

– Nava trebuie să fie gata!

Exclamația o luă prin surprindere. Toată atenția ei fusese concentrată pe femeie – Zoquitl – și pe motivul pe care l-ar fi avut să vină la ea. Acum se forță să se uite spre celălalt pasager al navei: un bărbat xuyan în jur de treizeci de ani. Accentul lui părea să fie din regiunea Anjiu, de pe a cincea planetă, hainele sale – cu insigna cu potârniche și butonii de aur – erau cele ale unui oficial mărunt de rangul al șaptelea, dar erau marcate cu simbolul yin-yang, de un alb orbitor și negru ca noaptea pe mătase.

– Sunteți maestru de nașteri, spuse ea.

– Este o onoare, răspunse el, făcând o plecăciune.

Chipul îi era aspru, colțuros, cu unghiuri după cum pica lumina ici și colo, buze subțiri și pometi înalți.

– Iertați-mi bruscheța, dar nu este timp de pierdut, adăugă el.

– Nu înțeleg...

Dac Kien se uită din nou la femeie, ai cărei ochi erau sticloși de durere.

– Vine înainte de vreme, spuse ea sec și nu se referea la venirea lor aici.

Maestrul de nașteri dădu din cap.

– Cât mai e?

– O săptămână, cel mult, se schimonosi maestrul de nașteri. Nava trebuie să fie gata.

Dan Kien simți un gust metalic în gură. Nava era departe de a fi terminată și, asemenea unei statui de jad, nu putea fi nici grăbită, nici corectată, nici făcută de mântuială. Dac Kien și echipa ei o proiectaseră special

pentru Mintea din pântecele lui Zoquitl: plecând de la specificațiile pe care i le dăduseră alchimiștii imperiali, de la balanța delicată a umorilor, ochilor și cărnii care alcătuiau ființa purtată de Zoquitl. Nava nu avea să răspundă la nimic altceva: doar Mintea lui Zoquitl va fi capabilă să preia camera inimii, să anime nava și s-o poarte în adâncimi, acolo unde călătoriile interstelare erau posibile.

– Nu pot..., începu Dac Kien, dar maestrul nașterilor scutură din cap și ea nu avu nevoie să-l audă ca să știe ce avea să spună.

Trebuia să termine. Acesta fusese postul pentru care se bătuse, după ce ieșise pe locul al doilea la examenele finale – asta își dorise să fie, nu magistrat în vreun tribunal oarecare, nu funcționar bine plasat în administrația palatului, nu caligraf în prestigioasa Curte a pensulelor de scris, după cum ar fi fost normal și ar fi vrut familia ei. În funcție de această navă o va judeca curtea imperială.

Nu va mai avea o altă șansă.

– O săptămână.

Hanh dădu din cap nevenindu-i să creadă.

– Dar cine cred ei că ești, o supraveghetoare într-o fabrică mexicană?

– Hanh.

Fusese o zi lungă și Dac Kien se întorsese acasă ca să aibă parte de liniște. Retrospectiv vorbind, ar fi trebuit să știe cum va primi Hanh vestea: partenera ei era o artistă, poetă, veșnic în căutarea cuvântului perfect, a aluziei potrivite – omul care înțelegea desăvârșit delicatețea actului de a proiecta o navă spațială, care nu trebuia să depindă de urgența momentului.

– Trebuie s-o fac, răspunse Dac Kien.

Hanh făcu o grimasă:

– Pentru că te forțează? Știi cum va arăta.

Ea întinse mâna spre masa joasă de mahon aflată în centrul camerei. Macheta navei plutea în interiorul unui cub translucid, învârtindu-se ușor – imagini din interiorul lui se intersectau cu imaginile altor nave, ale celor din care se inspirase ea: tot ce era mai bun de la *Crapul Roșu*

până la *Muntele auriu* și *Floarea albă ca zăpada*. Fuzelajele străluceau în întuneric, învârtindu-se, îndoindu-se încet și subtil până când deveneau structura finală a navei care se afla în hangar.

– E un întreg, surioară. Nu-l poți ciopârți fără să te afecteze și pe tine.

– Femeia ar putea muri, spuse Dac Kien în cele din urmă. La naștere, și ar fi și mai rău dacă ar muri pentru nimic.

– Femeia? E o *gui* – o străină.

Ceea ce însemna că nu conta.

– Și noi am fost străine, odată, răspunse Dac Kien. Ai memorie scurtă.

Hanh deschise gura, apoi o închise. I-ar fi putut atrage atenția că ele nu erau chiar străine, fiindcă China, patria poporului Xuya, domnise cândva peste Marele Vietnam vreme de secole; dar Hanh era mândră să fie vietnameză și cu siguranță nu avea să intre în astfel de detalii rușinoase.

– Atunci, fata te supără?

– Ea face ce vrea, spuse Dac Kien.

– Pentru recompensă.

Vocea lui Hanh era ușor disprețuitoare. Majoritatea fetelor care purtau în pântece Minți erau tinere și disperate, dispuse să înfrunte pericolele unei sarcini în schimbul aranjării unei căsătorii cu un oficial respectabil. Pentru un statut în societate, pentru o familie care le-ar fi primit în sânul ei și o șansă de a da naștere unor copii bine văzuți.

Atât Hanh, cât și Dac Kien făcuseră o alegere la polul opus, cu mult timp în urmă. Pentru ele, ca pentru oricare xuyan care stabilea relații cu persoane de același sex, copiii erau interzișii: nimeni nu le va aprinde lumânări pe altarele strămoșilor, nimeni nu le va cânta și nu le va onora numele când nu vor mai fi. În viață, ele vor fi cetățeni de mâna a doua, fiindcă nu-și îndepliniseră datoria față de strămoși; când vor muri, vor fi date uitării, ca și cum nici n-ar fi existat vreodată.

– Nu știu, spuse Dac Kien. E mexicană. Ei văd lucrurile altfel, acolo de unde vine ea.

– Dar, din ce-mi povestești tu, ea o face pentru motive obișnuite pentru un xuyan.

Pentru faimă, pentru copii, pentru toate lucrurile pe care Hanh le disprețuia – ceea ce ea numea cătușe, nevoia copleșitoare a celor din societatea lor de a face copii, generație după generație.

Dac Kien își mușcă buza, dorindu-și să aibă aceleași certitudini de neclintit ca ale lui Hanh.

– Nu că eu aș avea vreo opțiune.

Hanh nu mai spuse nimic o vreme. În cele din urmă, veni să se așeze în spatele iubitei ei, părul căzându-i pe umerii lui Dac Kien, în timp ce degetele îi mângâiau ușor ceafa.

– Tu ești cea care îmi spune mereu că avem o scăpare, surioară.

Dac Kien scutură din cap. Spusese asta când obosise din pricina presiunilor constante ale familiei sale ca să se mărite și să aibă copii; când stăteau una lângă alta în întuneric, după ce făcuseră dragoste, și ea vedea viitorul întinzându-se înaintea lor, fără copii, încătușate de prejudecăți.

Hanh, oricât se străduia, nu putea înțelege. Ea întotdeauna își dorise să fie cărturar, toată viața ei știuse că, atunci când va crește mare, se va îndrăgosti de o altă femeie. Întotdeauna obținuse tot ce își dorise – și era convinsă că, pentru a obține ceva, era suficient să-ți dorești mult acel lucru.

Iar Hanh niciodată nu-și dorise și nu-și va dori copii.

– Nu e același lucru, spuse Dac Kien în cele din urmă, relaxându-se sub mângâierile lui Hanh.

Era într-adevăr altceva, chiar și Hanh trebui să recunoască.

– Eu am ales să vin aici. Am ales să-mi fac un nume în felul ăsta. Și întotdeauna trebuie să ne ducem planurile până la capăt.

Palmele lui Hanh se crispară pe umerii ei.

– Nu ar trebui să vorbești așa. Văd cum te macină regretele, cum te întrebi dacă mai ai timp să te întorci la un statut respectabil. Dar tu ai ales deja, m-ai ales pe mine, această viață, aceste consecințe. Amândouă am ales.

– Hanh...

„Nu asta e problema", ar fi vrut să spună Dac Kien. O iubea pe Hanh, din toată inima, dar... Era o piatră aruncată în întuneric; o navă în derivă... pierdută, fără familie sau fără un soț care să fie alături de ea, fără un copil care s-o mângâie și care să trăiască după ce ea va fi pierit.

– Maturizează-te, surioară.

Vocea lui Hanh era aspră, chipul îi era întors spre picturile cu peisaje de pe pereți.

– Nu ești o jucărie, nici o sclavă, în nici un caz a familiei tale.

Deoarece toți o dezmoșteniseră. Dar cuvintele, ca de obicei, îi veneau greu lui Dac Kien. Se duseră la culcare însoțite de umbra vechii supărări, ca lama unei săbii între ele, în pat.

A doua zi, Dac Kien stătea aplecată deasupra machetei navei cu Feng și Miahua, întrebându-se ce ar mai putea schimba. Părțile erau complete, asamblarea avea să le ia cel mult trei zile, dar structura rezultată nu va fi niciodată o navă. Cel puțin asta le era clar tuturor. Chiar exceptând testele, aveau în față o muncă de cel puțin o lună – tușe migăloase și subtile realizate de roboți asupra întregului sistem pentru a-l alinia cu Mintea care îi era destinată.

Dac Kien luase cubul transparent de acasă și îl dusese la birou, sub privirea înfuriată a lui Hanh. Acum se adunară cu toții în jurul lui spunându-și ideile, în vreme ce cănile de ceai erau uitate care pe unde în febra momentului. Fruntea ridată a lui Feng era încruntată de concentrare în timp ce cu degetul bătea cubul pe o latură.

– Am putea modifica forma acestui coridor, aici. Punem lemn pe întreaga navă și...

Miahua scutură din cap. Ea era Maestrul vântului și apelor, unul din cei mai pricepuți oameni în citirea liniilor de influență, omul la care venea Dan Kien pentru un sfat atunci când ea însăși se îndoia de câte ceva în privința proiectului. Feng era Comisar pentru provizii, ocupându-se de sistem și securitate, în multe privințe opusul lui Miahua, fiind mai aplecată către detalii decât spre generalități, pragmatică acolo unde cealaltă era aproape mistică.

– Umorile apei și ale lemnului vor stagna aici, în camera de control. Miahua își strânse buzele, apoi arătă spre pupa subțire a navei: Forma acestei secțiuni trebuie modificată.

Feng oftă.

– Nu-i deloc o bagatelă. Echipa mea trebuie să rescrie toată partea electronică...

Dac Kien le ascultă discutând, absentă, intervenind din când în când cu câte o întrebare ca să nu lase conversația să lâncezească. În minte, ținea forma navei, o simțea respirând prin cubul de sticlă și prin straturile de fibră și metal care o separau de structura de afară. Ținea în fața ochilor forma Minții: esențele și emoțiile care o formau, amplasarea prizelor și a cablurilor, a mușchilor și a cărnii, și le puse pe toate la un loc cu grijă, încet, până când păreau făcute să fie împreună.

Își ridică deodată privirea. Feng și Miahua rămaseseră tăcute, așteptând-o pe ea să spună ceva.

– Facem așa, spuse ea. Scoatem cu totul secțiunea asta și schimbăm întreaga structură.

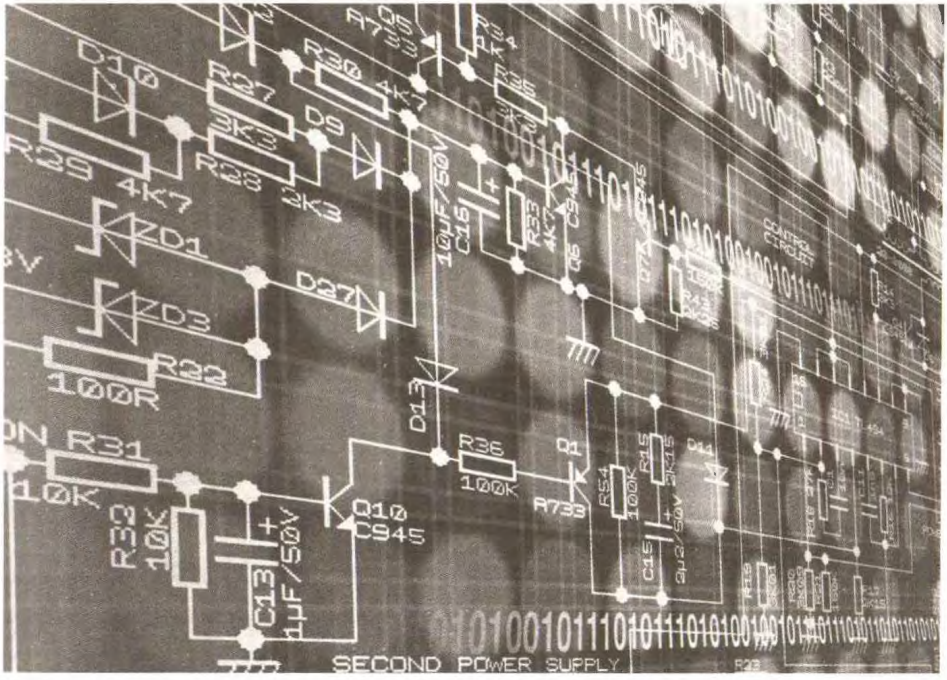

În timp ce vorbea, întinse mâna în matricea de sticlă și scoase cu grijă secțiunea cu pricina, redirecționând coridoarele și lungimile cablurilor, trasând noi caligrafii decorative pe pereții curbați.

– Nu cred... începu Feng, apoi se opri. Miahua?

Miahua se uita la noul design, analizându-l cu atenție.

– Am nevoie de timp să mă gândesc, Excelența voastră. Lăsați-mă să mă consult cu oamenii mei.

Dac Kien făcu un gest de aprobare.

– De acord, doar că, nu uita, nu avem prea mult timp la dispoziție.

Luară fiecare o copie a proiectului cu ele, ascunzând-o sub mânecile lungi. Rămasă singură, Dac Kien se uită din nou la navă. Era mică și turtită, disproporționată – nu era nici pe departe nava pe care și-o imaginase și nici măcar nu era în spiritul muncii sale: era o caricatură a designului original, ca o floare fără petale sau un poem neînchegat, care plutește în jurul sugestiilor subtile fără să le exprime niciodată pe de-a-ntregul.

– Nu ne e dat întotdeauna să alegem, șopti ea.

S-ar fi rugat la strămoșii ei, dacă ar fi crezut că o ascultă. Poate că o ascultau. Poate rușinea de a avea o fiică fără urmași fusese ștearsă de înalta poziție pe care o ocupa. Sau poate că nu. Mama și bunica ei fuseseră de neînduplecat; ce o făcea să creadă că strămoșii ei mai îndepărtați i-ar fi înțeles decizia?

– Soră mai mare?

Zoquitl stătea în pragul ușii, ezitând. Chipul lui Dac Kien dezvăluia probabil mai multe decât credea ea. Se străduí să respire, relaxându-și mușchii până când reveni la masca lipsită de expresie pe care o cerea protocolul.

– Soră mai mică, spuse ea, mă onorează prezența ta aici.

Zoquitl scutură din cap. Păși cu grijă în cameră, punând un picior în fața celuilalt, atentă să nu-și piardă echilibrul.

– Voiam să văd nava.

Maestrul de nașteri nu părea să fie prin preajmă. Dac Kien spera că bărbatul avusese dreptate în privința nașterii – anume că nu avea să se întâmple acum, în biroul ei, cu nimeni care să o ghideze și să o ajute.

– Aici, te rog.

Schimbă poziția scaunului, invitând-o pe Zoquitl să ia loc. Femeia se înghesui într-unul din scaune, cu mișcări încete, măsurate – de parcă un gest greșit ar fi putut s-o spulbere. În spatele ei se afla una din picturile preferate ale lui Dac Kien, o imagine de pe A treia planetă: un peisaj delicat, liniștit, cu cascade și stânci colorate în ocru, peste care străluceau palid stelele, reflectate în apă.

Zoquitl nu făcu nicio mișcare atunci când Dac Kien îi arătă macheta; ochii păreau să fie singurul lucru însuflețit pe fața ei. Când Dac Kien termină, privirea arzătoare a tinerei se opri în ochii ei, o încălcare clară a protocolului.

– Dumneata ești la fel ca toată lumea, nu ești de acord cu ce am făcut, spuse Zoquitl.

Lui Dac Kien îi luă câteva clipe să proceseze cuvintele, dar tot nu aveau niciun sens pentru ea.

– Nu înțeleg.

Zoquitl își strânse buzele:

– De unde vin eu, este o onoare să porți în tine Mintea pentru gloria Dominionului Mexica.

– Dar ești aici, spuse Dac Kien.

Aici, în Xuya, printre xuyanezi, unde să porți Mintea era considerat un sacrificiu – necesar și răsplătit, dar disprețuit. Căci cine ar vrea să îndure o sarcină fără să dea naștere unui copil? Doar femeile disperate și cele lacome.

– Și dumneata ești aici.

Vocea lui Zoquitl era aproape acuzatoare.

Pentru o clipă nesfârșită, agonizantă, Dac Kien crezu că Zoquitl face aluzie la alegerile ei personale. De unde știa ea despre Hanh și despre despărțirea de familia ei? Apoi își dădu seama că Zoquitl vorbea despre locul ei în conducerea habitatului.

– Îmi place să stau în spațiu, spuse ea și, în definitiv, nu era o minciună. Îmi place să stau aici, aproape singură, departe de toată lumea.

Și nu era un serviciu cu hârțogărie sau procese lungi în care fugeai după borfași, apoi îi judecai, pentru a păstra ordinea divină pe vreo planetă pierdută. Aici făcea tot ce își dorise atunci când obținuse bursa: lua tot ce le dăruise trecutul și transforma moștenirea în ceva măreț – fiecare piesă își punea în evidență epoca din care provenea și aducea strălucire noilor vremuri, un memento că istoria a fost cea care i-a adus până aici și tot ea îi va duce mai departe mereu, până la sfârșitul vremurilor.

În cele din urmă, Zoquitl spuse, luându-și ochii de la navă:

– Xuya este un loc aspru, mai ales pentru străini. Limba nu este foarte grea, dar când nu ai bani și nici măcar un sponsor... Trase o gură de aer, apoi continuă: Eu îmi fac datoria. Mâna îi coborî, inconștient, la burtă: Și o aduc pe lume. Cum puteți să nu apreciați asta?

Folosise un pronume personal, fără să se gândească o clipă.

Pe Dac Kien o trecu un fior.

– Pentru că ea... se opri Dac Kien, căutându-și cuvintele... nu are tată. O mamă, poate, dar nu are aproape nimic de la tine. Și nu va fi considerată

una dintre urmașele tale. Nu-ți va tămâia altarul și nu-ți va proslăvi numele privind spre stele.

– Dar nici nu va muri, rosti femeia cu o voce joasă, dar tăioasă. Va trăi secole întregi.

Navele construite în Dominionul Mexica trăiau mult, dar Mințile lor înnebuneau încetul cu încetul din cauza călătoriilor repetate în singurătatea spațiului. Dar această Minte, cu o ancoră potrivită, cu o navă aliniată corespunzător... Mexicana avea dreptate: va rămâne mereu la fel, mult timp după ce ea, Dac Kien, și Zoquitl vor fi pierit. Mașinăria aceasta va fi o inteligență sofisticată, o combinație de carne și metal și Cerurile mai știau ce altceva. Născută ca un copil, dar totuși nu o ființă omenească...

– Cred că eu sunt cea care nu înțeleg.

Zoquitl se ridică în picioare, încet. Dac Kien îi putea auzi respirația greoaie, îi putea mirosi transpirația acră și pătrunzătoare pe care o emana.

– Îți mulțumesc, soră mai mare.

Apoi plecă; dar cuvintele rămaseră în urma ei.

Dac Kien se cufundă în muncă – așa cum o făcuse și înainte, când se pregătise pentru examenele de absolvire. Hanh o ignora înadins când se întorcea seara acasă, vorbind doar strictul necesar. Exersa din nou la caligrafie, amestecând caractere xuyaneze cu litere din alfabetul vietnamez, în încercarea de a crea o operă care putea fi și pictură, și poem. Nu era ceva neobișnuit: Dac Kien ajunsese să fie acceptată pentru talentul ei, dar cu partenera sa era altă poveste. Hanh nu era primită în sala de banchete, unde familiile inginerilor se întâlneau seara – ea prefera să rămână singură în apartamentul lor, decât să îndure dezaprobarea abia mascată sau privirile compătimitoare ale celor adunați acolo.

Ceea ce făcea însă aerul ca de plumb între ele era tăcerea lui Hanh. Dac Kien se străduise, la început, să facă conversație, ca și cum nu se întâmplase nimic. Hanh își ridicase privirea întunecată din manuscris și spusese simplu:

– Știu ce încerci să faci, surioară. Dar trebuie să accepți situația așa cum este.

Așa că se lăsă tăcerea între ele. Îi pica însă mai bine decât ar fi crezut. Era doar ea cu proiectul ei, nu mai era nimeni care să-i distragă atenția sau să se bage între ei.

Echipa lui Miahua și cea a lui Feng rearanjau secțiunile și le recablau. Pe fereastră se vedea fuzelajul chircindu-se și săltând, coordonându-se cu macheta din cubul de pe biroul ei – din două în două ore, veneau roboții și puneau ușor piesele în locașul lor, pe urmă le sudau.

Ultima secțiune tocmai se monta, când Miahua și maestrul de nașteri veniră să o vadă, amândoi agitați. Îi privi speriată:

– Nu-mi spuneți că naște acum.

– I s-a rupt apa, spuse maestrul de nașteri, fără nicio introducere. Scuipă pe podea să alunge spiritele rele care întotdeauna dau târcoale mamelor în ceasul nașterii. Mai ai câteva ore, cel mult.

– Miahua?

Dac Kien nu se uita la nici unul dintre ei, ci, mai degrabă, la nava de afară, la uriașul care îi strivea cu umbra lui.

Miahua rămase tăcută o vreme – semn că aranja problemele în minte în ordinea gravității. Semn rău.

– Structura va fi gata în mai puțin de două ore.

– Dar? întrebă Dac Kien.

– Dar este vraiște. Liniile de lemn se taie cu cele de metal, umorile se amestecă între ele și stagnează în toate locurile. Nava nu va avea Chi.

Chi, răsuflarea universului, a dragonului care sălășluia în inima oricărei planete, oricărei stele. Miahua, ca Maestru al vântului și apei, avea datoria de a-i spune lui Dac Kien ce nu era bine, dar, ca Mare maestru al armoniei designului, Dac Kien avea rolul de a îndrepta lucrurile. Miahua nu putea decât să arate ce vede: doar Dac Kien putea trimite roboții să facă reparațiile necesare la structura navei.

– Înțeleg. Pregătește-i o rachetă. Să aștepte afară, lângă puntea de îmbarcare a navei.

– Excelența voastră..., începu maestrul de nașteri, dar Dac Kien îl întrerupse:

– V-am mai spus și înainte. Nava va fi gata.

Pe fața crispată a lui Miahua, când ieși, se puteau citi frica și îngrijorarea. Dac Kien se gândi la Hanh, singură în camera ei, aplecată cu încăpățânare peste poemul ei, la chipul ei sever ca acela al maestrului de nașteri, cu rotunjimea-i naturală ascuțită de furie și nemulțumire. I-ar spune, iar și iar, că nu poți grăbi lucrurile, că mereu există alte posibilități. I-ar spune toate astea, doar că ea nu înțelesese niciodată că întotdeauna și pentru toate alegerile noastre există un preț de plătit și că, dacă nu-l plătim noi, îl plătesc alții.

Nava va fi gata, iar Dac Kien va plăti prețul întreg.

Rămasă singură, Dac Kien se conectă la sistem, lăsând schema proiectului să ocupe tot spațiul camerei. Ajustă contrastul astfel încât liniile navei erau singurul lucru pe care îl vedea, apoi se puse pe lucru.

Miahua avusese dreptate: nava era un haos. Ei își făcuseră planul că vor avea câteva zile la dispoziție pentru a îndrepta detaliile, să rotunjească unghiurile coridoarelor, să pună mai multe lumini pe pereți pentru a nu avea atâtea conuri de întuneric, să mai scoată altele care dădeau o lumină prea puternică. Doar camera inimii – centrul navei în formă de pentagramă, unde se va așeza Mintea – avea mănunchiuri de patru umori care se opreau brusc, dureros, în mijloc și o linie precisă chiar în fața intrării, unde se grăbiseră roboții să etanșeze.

Peste tot se simțea suflul morții.

Strămoșilor, aveți grijă de mine.

Jadul – materia vie – trebuia tăiat de jur împrejur până își dezvelea esența. Dac Kien intră în transă, conștiința ei se extinse până cuprinse roboții din toată structura, trimițându-i, unul câte unul, în interiorul carcasei metalice, să mișune pe coridoare și prin treceri curbate, să le contopească lin cu pereții, începând munca minuțioasă și dureroasă de modelare a metalului în forma-i cuvenită, mergând apoi la nodul de

cabluri, îndreptându-le, ajustându-le pe cele curente în cele mai mari. În viziunea ei, nava păru să tremure și să se strângă în sine, pe când ea stătea undeva pe margine, urmărind roboții cum se furișau în interior ca furnicile, expediind comenzi în diferite secțiuni, pentru a schimba echilibrul umorilor și structura interioară.

Își îndreptă mintea înspre rachetă, unde Zoquitl stătea întinsă pe spate, cu chipul schimonosit de durere. Maestrul de nașteri era înnegurat, privind în sus de parcă ar fi simțit prezența lui Dac Kien.

Grăbește-te. Nu mai e timp. Termină nava.

Și ea lucra – pereții se transformară în oglinzi strălucitoare, florile apărură sculptate în pasajele de trecere, îndulcind unghiurile ascuțite și liniile severe pe care nu le putea schimba. Deschise o fântână – doar proiecții de lumină, desigur, nu exista apă adevărată la bord – și lăsă susurul apei să umple întreaga navă. În camera inimii, cele patru umori încâlcite deveniră trei, apoi una singură; pe urmă aduse înăuntru celelalte linii până când toate se împletiră formând un nod complicat care le permitea firelor tuturor celor cinci umori să curgă prin cameră nestingherite: apă, lemn, foc, pământ și metal, toate cinci înconjurau inima navei, așteptând Mintea care va veni și se va stabili acolo când totul va fi gata.

Se întoarse la rachetă, văzu chipul tensionat al lui Zoquitl.

Grăbește-te.

Încă nu era gata. Dar viața nu te așteaptă până ești tu pregătit. Dac Kien închise ecranul, dar nu deconectă roboții, lăsându-i să termine sarcinile și să închidă nava.

– Acum, șopti ea în microfon.

Racheta se lansă înspre puntea de îmbarcare. Dac Kien reduse lumina în liniile schiței și lăsă decorul familiar al biroului să reapară și, odată cu el, cubul transparent, proiectul care ar fi trebuit să fie Nava perfectă, cea care amintea de *Crapul roșu*, de *Broasca-țestoasă pe valuri* și de *Visele gemene ale dragonului;* de toată istoria provinciei Xuya de la Potop până la Războiul perlelor și căderea dinastiei Shan; și despre alte lucruri, mai din vechime, sabia lui Le Loi care stabilise

o dinastie vietnameză; de dragonul cu aripile întinse care zbura deasupra Hanoiului, capitala vechiului Pământ; de chipul lui Huyen Tran, prințesa vietnameză care făcea comerț cu străinii în schimbul a două provincii.

Roboții se închideau, unul câte unul, și o briză ușoară traversă întreaga navă, purtând cu ea miros de mare și de tămâie. Ar fi putut fi nava aceea unică, nava perfectă. Dacă ar fi avut timp. Hanh avea dreptate, ar fi putut face nava așa cum și-o dorea: ar fi fost capodopera ei, fără greșeală, lăudată de toată lumea, admirată de generațiile viitoare, folosită ca inspirație de sute de alți Mari Maeștri care vor veni după ea.

Dar cu ce preț...

Nu știa cât stătuse acolo, uitându-se la proiect, când un țipăt de agonie tăie tăcerea care o înconjura și îi rupse firul gândurilor. Speriată, se întoarse la imaginea navei și selectă vederea din camera de naștere.

Luminile fuseseră aproape stinse, lăsând umbre în toate ungherele, ca un preludiu de doliu. Dac Kien văzu bolul de ceai verde servit la începutul travaliului – se rostogolise într-un colț al camerei, iar câteva picături se împrăștiaseră pe podea.

Zoquitl era ghemuită pe un scaun cu spătarul înalt, încadrat de două holograme ale celor două zeițe care vegheau nașterea: Prințesa norilor albaștri și purpurii și Bodhisattva – zeița milei. În umbra camerei, mexicana semăna cu un demon, chipul ei cu trăsături exotice era schimonosit de durere.

– Împinge, spunea maestrul de nașteri, cu mâinile pe pântecele ei umflat și tremurând.

Împinge.

Sângele curgea pe coapsele lui Zoquitl, murdărind suprafețele de metal până când totul deveni o oglindă roșiatică. Dar ochii ei erau mândri – ai unui neam de războinici care nu se plecaseră în fața nimănui. Copiii care vor fi carne din carnea ei, când vor veni, vor fi născuți în același fel. Dac Kien se gândi la Hanh, la nopțile nedormite, la umbra care se întindea în viețile lor, deformând totul.

– Împinge, zise maestrul din nou și mai mult sânge țâșni.

Împinge împinge împinge – și ochii lui Zoquitl erau larg deschiși uitându-se drept la ea și Dac Kien știa... știa că ritmul care o tortura pe Zoquitl, durerea care venea în valuri, făceau toate parte din aceeași lege implacabilă, același fir care îi lega mai strâns decât cel roșu-încins dintre iubiți – firul acela care venea din pântec și se întindea pe sub piele, prin inimă și prin minte; o legătură de sânge care niciodată nu poate fi schimbată sau tăiată. Mână îi alunecă pe pântecul ei plat, gol și apăsă cu putere. Știa ce e acea durere, știa pe de rost fiecare strat al durerii așa cum știa designul navei și știa că Zoquitl, ca și ea, fusese născută pentru a îndura acea durere.

Împinge.

Cu un ultim urlet care cutremură universul, Zoquitl aruncă afară Mintea din pântec. Alunecă pe podea, o masă roșie, lucioasă de carne și fire, mușchi și implanturi metalice, vene și cuie și cabluri. Zăcea acolo, nemișcată și epuizată... trecură câteva secunde până când Dac Kien își dădu seama că nu va mișca niciodată.

Încă sub șocul nașterii, Dac Kien lăsă câteva zile să treacă până când o vizită pe Zoquitl. De fiecare dată când închidea ochii, vedea numai sânge; acea masă diformă alunecând din burtă, căzând pe podea asemenea unui pește mort, luminile chioare ale camerei de nașteri pâlpâind peste decorul de metal gri, și totul în jur mort, dus ca și cum nici n-ar fi fost.

Nu-i dădură niciun nume, bineînțeles, nici Minții, nici navei, amândouă plecate prea curând pentru a li se da vreunul.

Împinge. Împinge și totul va fi bine. Împinge.

Hanh încerca tot ce putea: îi arăta poemele scrise într-o caligrafie desăvârșită, îi vorbea despre viitor și despre următorul post în care plecau, făcea dragoste cu ea ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat vreodată, ca și cum Dac Kien ar fi putut uita enormitatea pierderii. Și tot nu era suficient.

Exact cum nici nava nu fusese suficientă.

În cele din urmă, remușcările o făcură pe Dac Kien să se urce într-o navetă și să se ducă până la navă.

Zoquitl era în camera de naşteri, stând chircită lângă un perete, cu un bol de ceai în mână. Cele două holograme o străjuiau, de o parte şi de alta; feţele lor albe, în contrast cu întunericul camerei, o priveau neiertător. Maestrul de naşteri se foia în apropiere, dar îi ceru să le lase singure – deşi el spusese răspicat că Dac Kien era responsabilă pentru tot ce i se întâmplase lui Zoquitl.

– Soră mai mare, spuse Zoquitl, zâmbind cu o urmă de amărăciune. A fost o luptă frumoasă.

– Da.

Pe care Zoquitl ar fi putut-o câştiga, dacă ea i-ar fi dat arme mai bune.

– Nu fiţi atât de tristă, o rugă Zoquitl.

– Am pierdut, spuse Dac Kien simplu.

Ştia că viitorul lui Zoquitl era asigurat, va face un mariaj bun şi va avea copii şi va fi venerată la rândul ei. Dar mai ştia, acum, că acesta nu fusese singurul motiv pentru care Zoquitl născuse Mintea. Buzele i se strâmbară într-un fel de zâmbet.

– Ajutați-mă.

– Poftim?

Dac Kien se uită la ea, dar Zoquitl deja începuse să se ridice, tremurând, la fel de încet și grijuliu ca atunci când era însărcinată.

– Maestrul de nașteri...

– Se agită ca o babă, spuse Zoquitl și, pentru o clipă, vocea îi era clară și tăioasă ca o sabie. Haideți. Să facem câțiva pași.

Era mai scundă decât crezuse Dac Kien, cu câțiva centimetri mai mică decât ea. Mergea aplecată într-o parte, sprijinindu-se de Dac Kien cu toată greutatea – care deveni din ce în ce mai greu de suportat pe măsură ce înaintau de-a lungul navei. Peste tot era lumină și clipocitul apei, și prezența familiară a lui Chi plutind prin coridoare în rotocoale domoale, și amintirile altor nave se găseau acolo: configurațiile blânde și domoale ale *Muntelui auriu*; caligrafia sculptată în uși care fusese elementul cel mai de seamă al *Tigrului care sare peste pârâu*; succesiunea lin curbată a ușilor mereu crescătoare a *Evantaiului roșu al lui Baoyu* – bucăți și bucățele salvate din liniile navelor de altădată și puse cap la cap – în această navă care își dezvăluia minunile de jur împrejurul lor, de la aranjamentul firelor până la detaliile decorurilor, până când lui Dac Kien începu să i se învârtă capul de atâta frumusețe și privirea i se încețoșă.

În camera inimii, Dac Kien stătu nemișcată, în timp ce energiile pluteau în jur, un cerc nesfârșit de moarte și renaștere. Centrul era imaculat, neatins, cu o aură de tristețe din altă lume, ca un leagăn gol. Și totuși...

– E frumos, spuse Zoquitl cu glasul gâtuit de lacrimi.

Frumos ca un poem cântat în tavernă, ca un mugur de floare atins de promoroacă... frumos ca un copil născut mort care se chinuie să respire.

Stând acolo, în miezul lucrurilor, cu trupul lui Zoquitl sprijinit de al ei, se gândi iar la Hanh, la umbre și la întuneric și la alegerile pe care le faci în viață.

E frumos.

În câteva zile va fi dus. Distrus, reciclat, uitat și necomemorat. Dar, cumva, Dac Kien nu se putea împăca cu ideea. Se trezi rostind, în tăcerea din jur, referindu-se la toate lucrurile din viața ei, nu doar la această navă:

– A meritat.

Toate au meritat și vor merita, acum și în anii ce vor urma. Și ea nu va privi înapoi, nici nu va regreta.

Traducere din limba engleză de MARIA DRĂGUȚ

© 2010 by *Interzone*. First published in *Interzone* 231.
Reprinted by permission of the author.

Povestire extrasă din volumul *The Year's Best Science Fiction*, vol. 8,
în curs de apariție la Editura Nemira

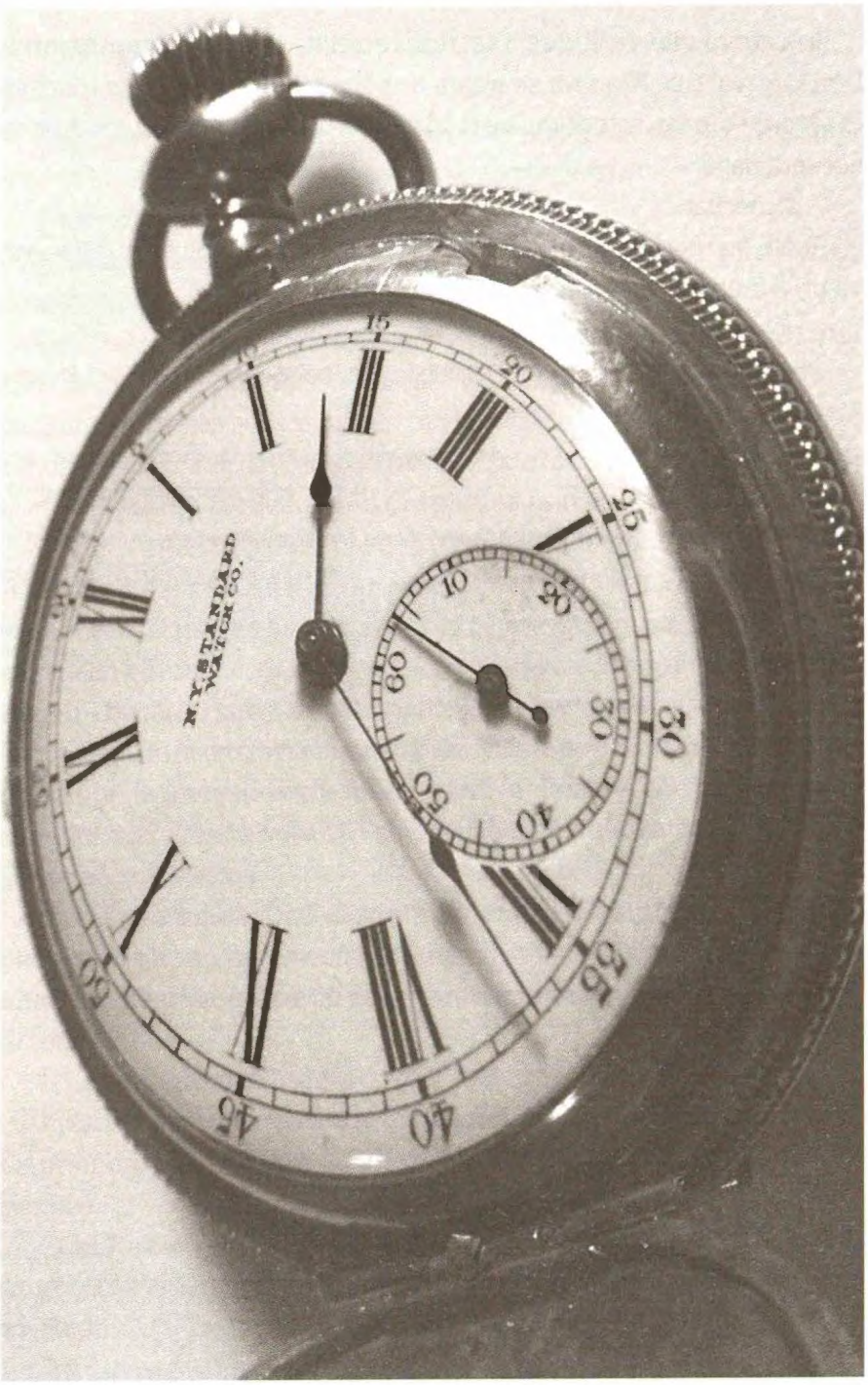
N.Y. STANDARD
WATCH CO.

DESPRE ISTORIILE ALTERNATIVE

Alina Sârbu

„Ficțiunea trebuie să fie plauzibilă. Tot ce are
de făcut istoria e să se întâmple."
HARRY TURTLEDOVE

„Interbalkapress, 17 aprilie 2010

MITINGUL PAN-ROMÂN SE SFÂRȘEȘTE ÎNTR-O EXPLOZIE DE VIOLENȚĂ (BUCUREȘTI, MUNTENIA) Grădina Cișmigiu, unul dintre cele mai frumoase și mai populare parcuri publice ale Munteniei, a devenit locul unei adevărate băi de sânge ce a urmat ciocnirilor dintre pan-români și pavelișți cu forțele de poliție locale. Inițial, mitingul își propusese să prezinte doar câțiva vorbitori ai cauzei pan-românești, care au exprimat îngrijorările lor referitoare la ceea ce ei consideră poluarea României de către elemente străine [...]. Una dintre țintele urii lor o reprezintă soțul Reginei Elena I, Prințul Consort născut în Xliponia, Luc de Mersdon. Mulți pan-români se opun în mod deschis statutului fiicei cuplului regal, Prințesa Anira, care poartă numele unui sfânt xliponian (regina și familia sa au fost siliți să plece în exil în tipul epocii SNOR-iste și și-au găsit adăpost în Xliponia). Cu puțină vreme în urmă, prințesei în vârstă de 17 ani i-a fost oferit drept reședință oficială Palatul Crețulescu, care se află în vecinătatea Grădinii Cișmigiu. [...]

Trei protestatari au fost uciși în timpul busculadei care a urmat și poliția a încercat să-i aresteze pe cei care se făcuseră vinovați de violențe. [...] Peste douăzeci de arestări au fost făcute la fața locului. Președintele român (și cetățeanul muntean) Nicodim Popescu a cerut deschiderea unei investigații oficiale a incidentelor care să fie întreprinse de Federația însăși. Nepotul lui Popescu este căsătorit cu Prințesa Sofia, sora Reginei Elena I și următoarea în ordinea succesiunii la tron după prințesa Anira. El este un pan-român declarat și crede în promovarea a ceea ce el numește «cultura românească unică», precum și în «recuperarea» Transilvaniei."

(ib.frath.net/w/News/20100417, wiki-ul proiectului III Bethisad)

„După încheierea administrației Schurtz, elementele anglo-saxone recâștigă pentru scurtă vreme președinția între 1893 și 1897, dar reușesc să devină atât de nepopulare, încât în următoarele două decenii puterea va fi în mod hotărât plasată în Uniune și, astfel, în mâinile germanilor. Aceasta este perioada în care, pentru prima oară, un mare număr de membri ai minorității anglo-saxone aleg asimilarea în locul opoziției, iar mulți Smith-i și Hooveri își schimbă numele în Schmidt și Huber, își cresc și își educă, totodată, copiii în spirit german. Proeminenți printre cei care fac această alegere sunt, desigur, cei care vor deveni mai târziu președinții Theodor Roosevelt și Herbert Karl Huber, acesta din urmă născut Hoover.

Aceasta este și perioada în care înfloresc în America numeroase afaceri germane. Să menționăm doar câteva: lanțul de magazine Blumenthal, fabricile de avioane Boeing, produsele electrice Wistinghausen și automobilele Kreisler și Stutenbecker ar trebui să fie cunoscute tuturor. Armata este, de asemenea, dominată de germani precum Georg A. Köster, faimos pentru modul dur în care a tratat bandele de mercenari americani care încercau să treacă din America de Est în America de Vest, comandantul din Cel de-Al Treilea Mare Război, Johannes J. Pförsching, și generalii din Cel de Al Patrulea Mare Război, Dwight D. Eisenhauer și Carl A. Spaatz, precum și amiralul Thomas W. Nimitz.

Lovitura finală îi este aplicată elementului american în timpul Celui de Al Treilea Mare Război, în care America de Vest, confruntată cu toate națiunile anglo-saxone hotărâte să o distrugă, și-a îmbrățișat, în cele din urmă, pe deplin, germanitatea. Pe măsură ce se luptau împotriva invaziei anglo-saxone, un impresionant număr de 800 de orașe și-au schimbat numele din unele cu sonorități englezești în unele mult mai patriotice, la fel cum au făcut și milioane de oameni. Atunci a devenit New Yorkul Neu Wilhelmshafen, Chicagoul, Schurzhafen, iar Saint Louis s-a transformat în Bismarck. Încununarea acestui proces a avut loc atunci când, drept urmare a divizării fostelor State Unite ale Americii, America de Vest a fost redenumită, simplu, Amerika."

(Henrick Krog, *Amerika. The German United States*, http://www.changingthetimes.net/samples/USCW/war_of_secession.htm)

Recunoașteți cinstit: cu siguranță v-ați întrebat, măcar o dată în viața dumneavoastră, ce s-ar fi întâmplat dacă lucrurile ar fi luat o altă întorsătură. Dacă ați fi făcut o altă alegere, cum ar fi influențat ea cursul viitoarelor evenimente? Uneori, o simplă întârziere sau faptul că ați luat-o la dreapta, nu la stânga din intersecție se poate vădi a fi fost o decizie crucială care să salveze chiar pe cineva de la moarte.

Istoricii, literații și pasionații de istorie și-au pus această foarte plină de miez întrebare în decursul istoriei. Despre formele pe care le-au luat răspunsurile lor vom încerca să spunem câte ceva în continuare.

Ce-ar fi fost dacă...?

Cele două citate de mai sus sunt extrase din două istorii alternative create și postate de fani ai acestui gen pe două site-uri dedicate, wiki-ul proiectului III Bethisad (constructul unei lumi și al unei istorii imaginate în 1996 de Andrew Smith pentru limba sa inventată, Brithenig, o formă de latină ce s-ar fi dezvoltat în Britannia, și care a atras de

atunci nenumărați fani imaginându-și o cronologie alternativă și un întreg univers) și ChangingTimes. Selecția ar putea fi mult mai mare: am fi putut cita, spre exemplu, fanzine intrate în legendă, precum *The Grantville Gazette*, în care toate operele se înscriu în așa-numitul „univers *1632*", seria de istorie alternativă numită și „Cercul de Foc" inventată de Eric Flint în care un orășel american este transportat în miezul Războiului de 30 de ani. Am fi putut selecta dintre nenumăratele *thread*-uri deschise pe diversele grupuri de discuții sau de pe site-urile unor societăți precum soc.history.what-If (pe al cărei forum s-au discutat nu mai puțin de 107 268 de scenarii alternative!). Asta fără a începe măcar să amintim operele scriitorilor profesioniști. Toate sunt mărturii ale fascinației pe care a avut-o și o are încă pentru spiritul uman una dintre cele mai prolifice întrebări pe care ni le putem pune: „Ce-ar fi fost dacă...?"

Ce este, de fapt, o istorie alternativă?

Din noianul de definiții date istoriilor alternative sau ucroniilor, vom selecta doar două, foarte scurte:

- Robert Schmunk, autorul premiatului site Uchronia.net, scrie: „Simplu spus, o istorie alternativă este descrierea și/sau discutarea unui «ce-ar fi fost dacă...» istoric, incluzând și speculații despre consecințele unui rezultat diferit."
- Iar în 1936, Régis Messac, unul dintre primii critici literari care au scris despre SF, reușea să creeze o definiție minunat de simplă și de poetică: ucronia este „Terra incongnita situată alături sau în afara timpului, descoperită de filozoful Renouvier, și unde sunt surghiunite, ca niște luni vechi, evenimentele care s-ar fi putut întâmpla, dar care nu s-au petrecut."

Steven H. Silver, prietenul lui Schmunk și cofondator (alături de Evelyn C. Leeper) al Premiilor Sidewise pentru Istorie Alternativă, propunea trei criterii care conferă unei lucrări dreptul de a se numi istorie alternativă:

- trebuie să existe un punct de divergență (PoD, *point of divergence*), un moment crucial care a dus la separarea cronologiei alternative de aceea a lumii pe care o cunoaștem (OTL, *our timeline*) și care a avut loc înainte de perioada descrisă de autor;
- trebuie ca schimbarea petrecută în PoD să fi modificat istoria reală, prezentată în OTL în manuale;
- autorul să prezinte ce implicații a avut schimbarea din PoD asupra lumii create.

Desigur, cele mai multe istorii alternative vor porni de la speculații legate de modificarea unor evenimente importante din istoria omenirii (doar „Ce-ar fi fost dacă naziștii ar fi câștigat Al Doilea Război Mondial?" a dat naștere, probabil, unei întregi biblioteci), dar există și lucrări speculative legate de economie sau chiar de astronomie (spre exemplu, Neil F. Comins a publicat în 1993 un volum de eseuri astronomice despre diferite variante ale Terrei, *What If the Moon Didn't Exist*, în care imagina un Pământ fără Lună, altul străbătut de o gaură neagră, unul care orbita în jurul unui Soare masiv etc.).

Qu'y a-t-il dans un nom?

Un trandafir va fi mirosind la fel, indiferent de numele ce-alegem să i-l dăm, dar, atunci când vine vorba de istorie alternativă, se poate întâmpla ca denumirea să ușureze enorm înțelegerea.

Francezii folosesc excelentul termen *ucronie* – de la cuvintele grecești *u-* și *kronos*, ne-timpul, vremea ce nu a existat, la fel cum *utopia*

era ne-locul, spațiul imaginarului feeric. Creat de Charles Renouvier în secolul al XIX-lea (filozoful l-a folosit chiar în titlul lucrării sale din 1857, *Uchronie, l'utopie dans l'histoire*), termenul a cunoscut o spectaculoasă carieră internațională, ajungând să fie preferat mai nou și în engleză pentru claritatea sa.

Engleza folosește însă o cohortă de termeni: *alternative history* sau *alternate history*, AH, („istorie alternativă"), *allohistory* („aloistorie"), *parallel worlds* („lumi paralele"), *what-if stories* („povești despre ce-ar fi fost dacă...") și altele.

Istoria alternativă vs istoria contrafactuală

Ce s-ar fi întâmplat dacă Alexandru cel Mare și-ar fi pornit campania împotriva romanilor, iar nu a perșilor? Titus Livius (în *Ab Urbe condita)* și-a pus, oarecum retoric, această întrebare, pentru a-și preaslăvi compatrioții care, credea el, i-ar fi făcut față până și celui mai celebru cuceritor din istorie. Lua astfel naștere un nou instrument de lucru, utilizat până astăzi, când îi este dedicată o întreagă ramură a istoriografiei pentru descrierea căreia specialiștii utilizează termenii *counterfactual history* („istorie contrafactuală"), *virtual history* („istorie virtuală") sau *hypothetical history* („istorie ipotetică").

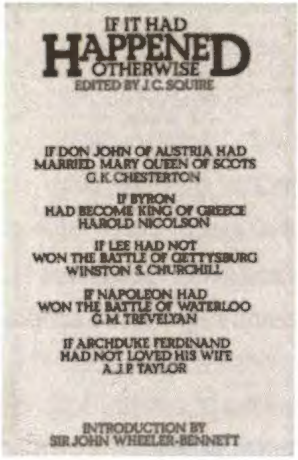

Istoria contrafactuală încearcă să stabilească importanța unui eveniment, ramificațiile sale cauzale, folosind presupunerea că acesta s-ar fi desfășurat diferit (o aplicare la nivelul istoriei, dacă vreți, a principiului din celebrul film al lui Frank Capra, *O viață minunată* (1946): dacă am scoate din ecuație un anumit personaj istoric sau un eveniment, cum ar fi arătat lumea de azi?).

Istoria contrafactuală este, așadar, diferită de ucronie prin aceea că este considerată a aparține domeniului non-ficțiunii, cu toate că, atunci când abordează subiecte de istorie virtuală, anumiți istorici nu se sfiesc să-și folosească talentul de literați. Astfel, celebra antologie *If It Happened Otherwise* (1931) a lui John Squire (publicată în același an în SUA, într-o formă extinsă cu trei texte și sub titlul *If: or, History Rewritten*) adună texte de autori dintre cei mai diverși, de la Hilaire Belloc, André Maurois, Emil Ludwig, J.C. Squire și până la G.K. Chesterton sau Winston Churchill. Textul lui Hendrik Willem van Loon („Dacă olandezii ar fi păstrat Nieuw Amsterdam") din această antologie e plin de umor, fiind o descriere satirică a unui oraș-stat care prosperă în secolul XX pe insula Manhattan, iar cel al lui Ronald Knox, „Dacă greva generală ar fi reușit", este scris sub forma unui articol din *Times*-ul anului 1931, din care înțelegem că Marea Britanie este un stat comunist. În paranteză fie spus, talentul literar al lui Knox, prelatul traducător al Bibliei și crainic radio, nu ar trebui să ne mire, doar el s-a făcut celebru și pentru farsa pe care le-a jucat-o ascultătorilor săi în ianuarie 1926 (cu 12 ani înaintea celebrei adaptări radiofonice după *Războiul lumilor* a lui Orson Welles): în timpul unei succesiuni de pretinse transmisiuni în direct a relatat cum o revoluție bolșevică mătură Londra, distrugând Parlamentul cu ceasul său cu tot și Hotelul Savoy – un genial exemplu de istorie alternativă.

În aceeași culegere, Winston Churchill avea și el să-și demonstreze măiestria cu „Dacă Lee ar fi câștigat Bătălia de la Gettysburg", un eseu unde își imaginează că Războiul de Secesiune e câștigat de confederați și că Marea Britanie intermediază apoi între Nord și Sud și duce la crearea unei uniuni a tuturor trei într-o Asociație a Vorbitorilor de Engleză care împiedică declanșarea Primului Război Mondial. Merită menționat că eseul este scris din punctul de vedere al unui istoric sudist al acestei cronologii, care își imaginează cum ar fi arătat lumea sa dacă Nordul ar fi câștigat. Această punerea în abis, această ucronie în ucronie poartă numele de *recursive alternative history* („istorie alternativă recursivă") sau *double blind what-if* („un ce-ar-fi-fost-dacă

dublu orb", după denumirea experimentului medical în care nici experimentatorul, nici subiecții nu știu cine primește medicamentul testat și cine face parte din grupul de control). Ea a fost folosită în aceiași termeni ca la Churchill de Ward Moore în romanul său *Bring the Jubilee* (1953) și magistral de Philip K. Dick în *Omul din castelul înalt* (1963).

În prezent, istoria contrafactuală pare să cunoască o reviviscență: după ce acest tip de investigare a trecutului a fost considerat derizoriu de cărturari, astăzi istoricii încep să-l trateze drept un instrument mai mult decât util. De ce? Niall Ferguson, istoricul britanic pe care *Times* l-a trecut în 2004 pe lista celor mai influenți 100 de oameni din lume, explică: „Este imposibil să înțelegi orice eveniment istoric major fără sa pui cel puțin o întrebare de tipul «ce-ar fi fost dacă...?», fie implicit, ceea ce fac majoritatea istoricilor, fie – ceea ce eu consider că e mult mai bine – explicit. Spre exemplu, dacă tu crezi ca Marea Criză a fost motivul venirii la putere a lui Hitler, atunci sugerezi, implicit, că, dacă ea nu ar fi avut loc, atunci nici regimul nazist n-ar fi existat. Acesta este genul de supoziție implicit împotriva căreia am adus argumente într-o carte numită *Istorie virtuală*. Trebuie să fim expliciți. Trebuie să fim cinstiți cu studenții și cu cititorii noștri. [...] Istoria virtuală [...] e legitimă doar dacă se poate demonstra că alternativa pe care o iei în discuție, scenariul de tip «ce-ar fi fost dacă...?» pe care îl dezbați, era una la care contemporanii evenimentului chiar s-au gândit în mod serios."

Aplicând definiția lui Ferguson, vom constata că, paradoxal, deși istoriile alternative sunt puțin prezente în spațiul editorial românesc – aproape deloc traduse în limba română și, din păcate, nu foarte populare printre autorii SF români, cu câteva excepții notabile –, scenariile implicite de istorie virtuală sunt foarte la modă printre... istoricii patriei. Istoriografia noastră a încercat din răsputeri să ridice în slăvi un trecut (s-o recunoaștem!) nu întotdeauna măreț prin folosirea contrafactualității.

PHILIP K. DICK

omul din castelul înalt

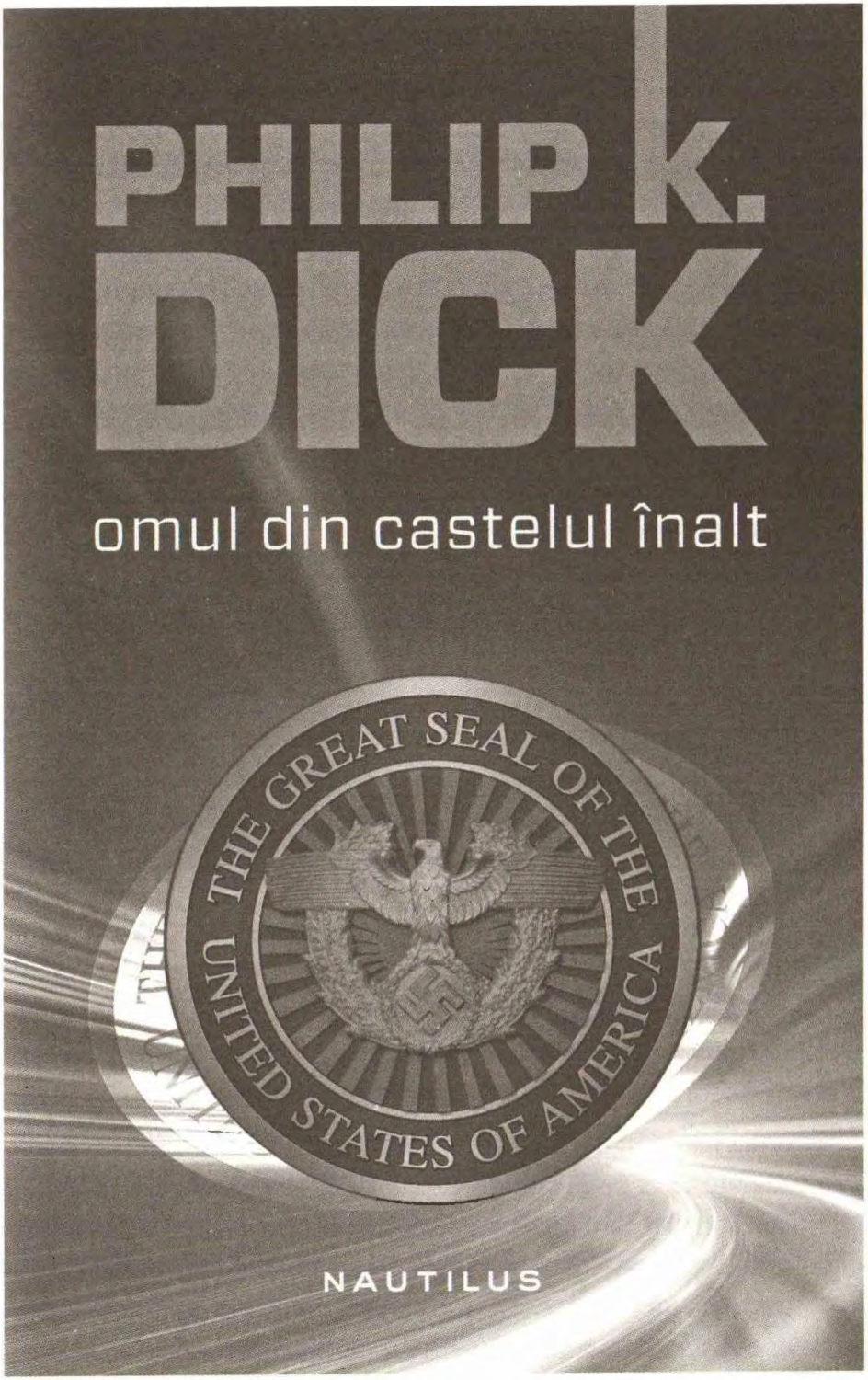

NAUTILUS

Ucronia vs romanul (de speculație) istoric(ă) și istoria secretă

Istoria alternativă este diferită de istoria contrafactuală. Există însă vreo legătură între ea și romanul istoric sau istoriile așa-zis secrete?

Diferențele sunt majore: un roman istoric (sau de speculație istorică) nu face decât să creeze, cel mult, noi explicații pentru istoria reală: pentru Alexandre Dumas, muschetarii săi sunt originea unora dintre cele mai importante evenimente ale Franței din acea epocă, pentru Henryk Sienkiewicz nobilii săi au același rol ca muschetarii lui Dumas etc. În general, însă, autorii de romane istorice nu modifică în nici un fel cronologia reală. Câtă vreme nu există un punct de divergență, nu putem vorbi de o istorie alternativă.

Același argument justifică excluderea așa-ziselor istorii secrete din categoria istoriilor alternative. Fie că vorbim de lucrări ce se prezintă a fi reale (precum tot ce a scris, să spunem, Erich von Däniken) sau de ficțiuni propriu-zise (precum romanul lui Ken Follett *Prin urechile acului*, în care un spion german aproape că reușește să deconspire planurile debarcării din Normandia), ele nu modifică deloc istoria reală: în romanele din această categorie, întotdeauna planurile de creare a unui eveniment divergent sunt dejucate în ultima clipă și cronologia noastră își continuă cursul cunoscut.

Puțină istorie...

Istoria... istoriilor alternative ca opere de ficțiune de sine stătătoare e considerată a începe cu romanțul epic al valencianului Joanot Martorell, *Tirant lo Blanch* (1490) (în care cavalerul eponim salvează Constantinopolul de invazia otomană, reușind să-l inspire mai apoi pe Cervantes în conceperea lui Don Quijote) și continuă cu *Alroy: or, The Prince of the Captivity, a Wondrous Tale* (1833) de Benjamin Disraeli. Viitorul

prim-ministru britanic imagina o lume în care, în secolul al XII-lea, un fals mesia evreu ar fi fondat un imperiu mondial cu capitala la Bagdad (în OTL, acesta a fost distrus după ce cucerise câteva provincii lipsite de importanță). Întâmplător sau nu, tatăl lui Disraeli, reputatul istoric Isaac D. Disraeli, publicase în 1824 un eseu intitulat *Of a History of Events Which Have not Happened* („Despre o istorie a evenimentelor care nu au avut loc").

Histoire de la monarchie universelle: Napoléon et la conquête du monde (1812–1832) publicată în 1836 de Louis Geoffroy este, în general, considerată una dintre primele istorii alternative în deplinul înțeles al cuvântului; în ea împăratul cucerește nu doar Rusia și Anglia, ci lumea întreagă și devine un monarh luminat sub patronatul căruia sunt inventate minuni precum dirijabilele alimentate de energie electrică, mașinile zburătoare ș.a. În *Corespondența lui P.*, nuvela lui Nathaniel Hawthorne, personajul eponim percepe o realitate diferită în care încă mai trăiesc în 1845 Byron, ajuns un bătrân obez, Keats, care s-a consacrat scrierii unei epopei a viitorului umanității, Shelley, anglican devotat, și un Napoleon Bonaparte decrepit și uitat de toți. *Aristopia* (1895) lui Castello Holford este primul roman propriu-zis ucronic scris în engleză: în el coloniștii din Virginia pun bazele unei societăți utopice pe tărâmurile americane, grație descoperirii unui uriaș zăcământ de aur.

Explozia genului are loc însă în perioada interbelică, când apar (pentru a numi doar câteva opere foarte celebre): în 1926, *Emperor of the If* a lui Guy Dent (PoD este 15000 î.Hr., când Anglia nu este cuprinsă de ghețari în timpul erei glaciare), urmată în numărul pe iunie 1935 al revistei *Astounding* de „Sidewise in Time" a lui Murray Leinster (porțiuni din Terra sunt schimbate cu zonele similare lor din alte linii temporale), iar în 1939, de *Lest Darkness Fall* al lui L. Sprague de Camp (replică în cheia istoriei alternative la *Un yankeu la curtea regelui Arthur* de Mark Twain, cartea postulează urmările întoarcerii în Roma anului 535 d.Hr. a unui arheolog american care salvează Cetatea Eternă de ostrogoți și pune bazele unui imperiu, face în așa fel ca Evul Mediu Întunecat să nu

mai există și pregătește o expediție către Americi pentru că... are chef de-o țigară!).

După război, fascinația pentru gen continuă și numeroși sunt scriitorii care adoptă convențiile genului: *Omul din castelul înalt* (1963) a lui Philip K. Dick, *Ada or Ardor. A Family Chronicle* (1969) a lui Vladimir Nabokov, *The Alteration* (1976) a lui Kingsley Amis, *Complotul împotriva Americii* (2004) a lui Philip Roth sau *The Yiddish Policemen's Union* (2007) a lui Michael Chabon (care a câștigat premiile Hugo, Sidewise, Nebula și Ignotus, performanță deloc neglijabilă). Sunt doar câteva exemple de opere de istorie alternativă primite cu brațele deschise și în literatura *mainstream*.

Pentru publicul larg însă anii '80-'90 sunt cei mai importanți: acum începe să publice „maestrul istoriei alternative", Harry Turtledove. Profesor universitar de istorie, specializat în istoria bizantină (autorul mărturisea că pasiunea pentru Bizanț i-a stârnit-o în copilărie *Lest Darkness Fall*), Turtledove a tratat într-o manieră proaspătă teme deja folosite până atunci – cel de Al Doilea Război Mondial în tetralogia *Worldwar* și trilogia *Colonization*, precum și în *In the Presence of My Enemies* (2003); victoria Sudului în Războiul de Secesiune în seria numită de către fani *Timeline 191/Southern Victory*, începută în 1997 cu *How Few Remain* și al cărei cel mai recent roman este *In at the Death* din 2007 –, dar a postulat și pornind de la puncte de divergență originale. Astfel, în povestirile din colecția *A Different Flesh* (1988), America este populată de Homo Erectus, ceea ce face colonizarea ei de

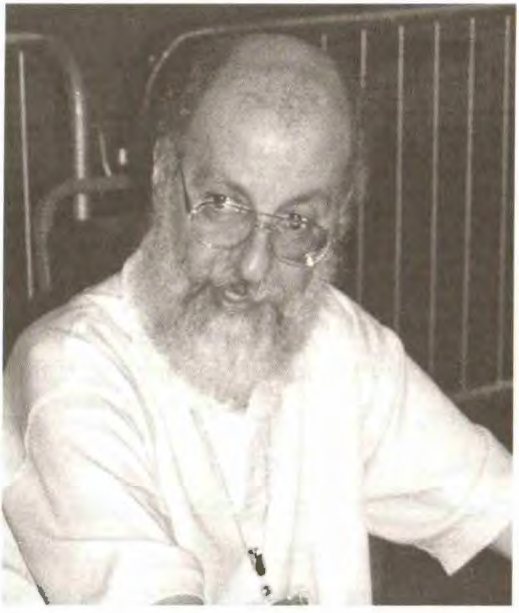

către europenii Homo Sapiens foarte dificilă; în *The Two Georges* (1995), scrisă împreună cu actorul Richard Dreyfuss, George Washington și George al III-lea al Angliei fac pace și coloniile americane rămân parte a Coroanei; iar în *Ruled Britannia* (2002), Armada spaniolă reușește să cucerească Anglia, Elisabeta I este încarcerată, pe tron urcă Isabella, fiica lui Filip al II-lea al Spaniei, iar tânărul Shakespeare este recrutat ca scriitor propagandistic, atât de membrii rezistenței engleze (învingători în final, grație talentului dramaturgului), cât și de cuceritorii spanioli.

S.M. Stirling a început publicarea seriei *Nantucket* (în care insulița eponimă este transportată înapoi în timp în anul 1250 î.Hr., în perioada Războiului Troian, punând bazele unei noi civilizații) în 1998, iar numele primului volum din trilogie, *Island in the Sea of Time* (*O insulă în marea timpului*) avea să devină pentru pasionați denumirea sinonimă cu motivul trimiterii unei porțiuni dintr-o regiune într-o altă linie temporală, așa cum se întâmplă în universul *1632* al lui Eric Flint cu un orășel american din Virginia de Vest sau în trilogia *Axis of Time* a lui John Birmingham cu o flotilă a anului 2021 transportată înapoi în timp, în plin Al Doilea Război Mondial. În 2004, Stirling publica primul volum al seriei *Emberverse*, în care este descris Pământul care suferă o schimbare ce face să nu mai funcționeze nici motoarele cu aburi, nici electricitatea, nici motoarele cu combustie internă, nici explozibilii.

O trecere în revistă oricât de scurtă a istoriei genului nu poate să nu amintească măcar de alte câteva opere: *The Iron Dream* (1972) a lui Norman Spinrad, scrisă de un fictiv... Hitler care a plecat în America în 1920; *For Want of a Nail: If Burgoyne had won at Saratoga* (1973) a lui Robert Sobel în care este descrisă ca într-un manual istoria unei Americi de Nord în care Revoluția celor treisprezece colonii a eșuat; *SS-GB* (1978) de Len Deighton (Anglia se predă Germaniei în timpul celui de Al Doilea Război Mondial, iar romanul poartă numele diviziei SS care controlează insulele britanice); *Fatherland* (1992) a lui Robert Harris, în care naziștii au câștigat războiul sau excelentul *The Years of Rice and Salt* (2002) de Kim Stanley Robinson în care Ciuma Neagră a ucis aproape total

populația Europei, continentul nostru a fost repopulat de coloniști musulmani, iar amerindienii au alcătuit o confederație pentru a se opune invadatorilor musulmani și chinezi.

Deloc întâmplător, am ales să nu amintim istoriile alternative cu foarte multe elemente de fantasy. Deși *Pavane* (1968) de Keith Roberts, seria *Operation Otherworld* sau romanul *Three Hearts and Three Lions* (1953) ale lui Poul Anderson, seria *The Tales of Alvin Maker* a lui Orson Scott Card ori romanul *Jonathan Strange & Mr Norrell* (2004) al britanicei Susanna Clarke sunt opere extraordinare, prezența elementelor marcat fantastice (de la elfi, zâne și magi până la vârcolaci) credem că le plasează mult prea radical în categoria fantastică, elementele de istorie alternativă fiind secundare. Același motiv poate fi invocat, să spunem, pentru a nu vorbi despre legendele arthuriene atunci când se prezintă o istorie a Angliei.

...Și-oleacă de fizică

De la *Mașina timpului* (1895) a lui H.G. Wells și până la seria *Paratime* a lui H. Beam Piper (cea mai recentă carte, *The Gunpowder Got* a apărut în 2011) și de la *Worlds of the Imperium* (1962) a lui Keith Laumer și până la *The Coming of the Quantum Cats* (1986) a lui Frederik Pohl, nenumărate sunt cărțile care au explorat tema călătoriilor între universuri paralele sau pe aceea a călătoriilor în timp. Filmele SF, precum seria *Înapoi în viitor, Donnie Darko* (2001), *Source Code* (2011) sau seriale TV precum *Doctor Who, Sliders* (1995–2000) *Terra Nova* (2011), *Continuum* (2012–) sau excelentul *Fringe* (2008–2013) au întors pe toate părțile ideea călătoriei fie în timp, fie între universuri paralele, cu cronologii alternative. Dacă toate acestea se înscriu însă în categoria istoriilor alternative este o discuție care nu se poate purta decât analizând fiecare caz în parte. Strict tehnic, un roman care descrie o călătorie în

timp este o ucronie dacă acea călătorie a modificat istoria reală. Astfel, *Mașina timpului* nu este o ucronie, dar *Lest Darkness Fall*, da.

Toate aceste ficțiuni sunt explicate astăzi de mecanica cuantică. Aceasta propune, în teoria general acceptată a interpretării multiple-lumi (*many-worlds interpretation*), că universul este asemenea unui copac în care fiecare alegere duce la crearea unei noi ramuri, a unui nou cosmos, cu o nouă cronologie, așa cum își imaginase, avant la lettre, Borges în *Grădina potecilor ce se bifurcă*.

Altfel spus, toate istoriile alternative posibile sunt reale și au dat naștere unor universuri diferite, fiecare eveniment, oricât de neînsemnat în aparență, devine un punct de divergență. Pisica lui Schrödinger este atât vie, cât și moartă simultan, dar în lumi diferite, ce nu pot interacționa (recunoașteți, o explicație mult mai ușor de cuprins cu mintea cuiva cufundat în marea timpului liniar).

Așadar, ne spun fizicienii, toate istoriile alternative ce pot fi imaginate există. De la acela în care naziștii câștigă Al Doilea Război Mondial și până la cel generat de faptul că ați întârziat la o întâlnire sau că ați făcut dreapta în loc de stânga într-o intersecție. Și poate că așa se explică de ce, iar și iar, ucroniile reușesc să ne farmece mai rău decât sirenele pe rătăcitorul Ulise.

UCRONIA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ

Liviu Radu

Am fost mirat, descoperind cu niște ani în urmă, că mulți critici literari sau specialiști în literatura SF din România consideră că elementele caracteristice ale ucroniei sunt simțul umorului și ironia. Ca individ care am scris ucronii mai degrabă tragice, o asemenea afirmație mi s-a părut ciudată și nedreaptă. La urma urmei, mi-am spus atunci, hai să lăsăm deoparte ce am scris eu și sa luam câteva dintre ucroniile celebre, care s-au bucurat de succes mondial: *Omul din castelul înalt* de Philip K. Dick sau *Pavane* de Keith Roberts. Nu găsim în ele nimic ironic, nimic amuzant. De fapt, dacă ne gândim bine, majoritatea ucroniilor sunt distopice – descriu câte un prezent mai rău decât prezentul pe care îl trăim.

Atunci, de unde ideea că ucroniile trebuie să fie amuzante?

Încercând să aflăm ce este, de fapt, o ucronie, descoperim în dicționarele de pe Internet că e un termen folosit în Europa continentală (adică Franța, Germania etc.), în timp ce lumea anglo-saxonă folosește termenul de „istorie alternativă". Și se spune că mai există și termenul de „istorie contrafactuală", despre care nu se dau alte amănunte.

Toată lumea e de acord ca termenul „ucronie" a fost inventat de Charles Renouvier, care a publicat în 1857 volumul *Uchronie, l'utopie*

dans histoire. Ucronia ar fi, în concepția sa, echivalentul în istorie al utopiei. Utopia este locul care nu există, deci un tărâm cu o societate imaginată de un autor – de obicei una ideală –, iar ucronia este un timp ce nu există, adică un moment istoric care ar fi putut fi, dar care există numai în imaginația autorului.

Ucronia a fost inițial tărâmul de joacă al istoricilor, care, de fapt, s-au amuzat întrebându-se cum ar fi decurs lucrurile dacă un anumit eveniment s-ar fi desfășurat altfel decât îl cunoaștem noi. Bineînțeles că toată lumea citează fragmentul din Titus Livius, în care acesta se întreabă dacă Alexandru cel Mare ar mai fi fost atât de mare dacă, în loc să atace imperiul decadent al perșilor, ar fi încercat să cucerească statul abia format al Romei, sau și mai celebra frază a lui Pascal despre nasul Cleopatrei. Oricum, există mai multe culegeri de povestiri în care autorii, buni cunoscători ai istoriei, încearcă să-și imagineze alte desfășurări ale evenimentelor istorice.

Această efervescență creatoare duce și la o primă categorisire a operelor. În istoriile contrafactuale, autorul tratează cu prioritate evenimentul declanșator, adică în situația în care autorul își imaginează că Napoleon a câștigat bătălia de la Waterloo, el va încerca să demonstreze de ce a învins împăratul francez (Blucher a întârziat, Grouchy a intervenit la timp etc.). În schimb, o utopie va încerca să descopere cum a evoluat lumea după evenimentul declanșator (în cazul nostru, ce s-a întâmplat în Europa și în lume după victoria lui Napoleon). Acum știm, așadar, că o istorie contrafactuală nu-i chiar o utopie.

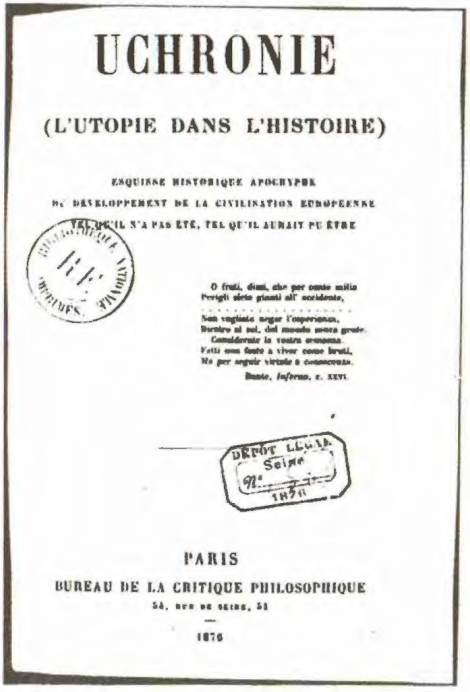
UCHRONIE

(L'UTOPIE DANS L'HISTOIRE)

ESQUISSE HISTORIQUE APOCRYPHE

DU DÉVELOPPEMENT DE LA CIVILISATION EUROPÉENNE

TEL QU'IL N'A PAS ÉTÉ, TEL QU'IL AURAIT PU ÊTRE

O frati, dissi, che per cento milia
Perigli siete giunti all' occidente,
...
Non vogliate negar l'esperienza,
Dietro al sol, del mondo senza gente.
Considerate la vostra semenza:
Fatti non foste a viver come bruti,
Ma per seguir virtute e conoscenza.
Dante, *Inferno*, c. XXVI.

PARIS

BUREAU DE LA CRITIQUE PHILOSOPHIQUE

1876

Și mai știm că într-o utopie există un moment de răscruce, un moment în care istoria putea fi schimbată. În general, autorii de utopii încearcă să descopere asemenea momente și să-și imagineze cursul modificat al lumii, pornind de la ele.

Din cele de mai sus, cred că rezultă limpede că ucronia a fost inițial o ficțiune speculativă, un joc intelectual al celor pasionați de istorie.

Abia după ce unii autori au combinat ucronia cu călătoria în timp, cu modificarea deliberată a istoriei, ea a început să fie considerată un subgen SF (iar literatura SF a profitat ca să declare ucronia proprietatea sa, indiferent dacă în texte apăreau sau nu călători temporali).

Lucrurile, așa cum vi le-am prezentat, par destul de clare. Doar par. Pentru că, după cum am mai spus, anglo-saxonii folosesc termenul de istorie alternativă. În realitate, termenul anglo-saxon înglobează ucronii tipice – și există, pe lângă Dick sau Keith Rogers, și alți autori anglo-saxoni celebri de ucronii, printre care Poul Anderson și celebra sa *Patrula Timpului,* dar și contemporanii Harry Turtledove, K.S. Robinson sau Harry Harrison – dar și lumi alternative. Dacă o ucronie descrie un moment de răscruce al istoriei (în urma căruia se modifică istoria cunoscută de noi), o lume alternativă descrie pur și simplu o altă lume, fără să existe o justificare a faptului că lumea respectivă nu-i întocmai cu a noastră. Astfel Orson Scott Card ne prezintă, în seria de romane ce alcătuiesc *The Tales of Alvin Maker,* o Americă din perioada colonială în care trăiesc oameni cu puteri deosebite – iar Napoleon conduce armata franceză din colonii, având puterea de a se face iubit și ascultat de toți cei din jurul lui. Susanna Clarke, în *Jonathan Strange și Mr. Norrell,* ne vorbește despre Anglia din perioada războaielor napoleoniene,

o Anglie în care există vrăjitori care ajută armata. Naomi Novik ne descrie aceeași perioadă, dar în care armatele folosesc dragoni. Iar Robert J. Sawyer ne povestește, în trilogia *Neanderthal Parallax*, despre o lume în care neanderthalienii au supraviețuit, iar Homo Sapiens a dispărut. Asemenea povești conțin multe elemente caricaturale, de fapt, însuși faptul că un anumit personaj istoric apare într-o ipostază diferită de cea care l-a făcut celebru poate să producă ilaritate. Neanderthalienii lui Sawyer sunt atât de obsedați să combată violența, încât cititorul devine, la un moment dat, convins că autorul ironizează dorința de a fi *politically correct* a americanului contemporan.

Da, lumile alternative dau dovadă de ironie și de simțul umorului. Prin asta se deosebesc, de obicei, de ucronie. Dar, în situația în care definițiile sunt încurcate, cine mai știe ce-i, de fapt, o ucronie? V-am prezentat punctul meu de vedere, pe care îl puteți accepta sau nu. M-am străduit să arăt că, de fapt, ucronia e un joc intelectual pentru cei pasionați de istorie. Chiar dacă lumile alternative au o doză mai mare de fantastic, asta nu înseamnă că nu conțin foarte multe informații istorice reale. Bătăliile cu dragoni ale lui Naomi Novik sunt identice celor purtate de marina britanică, iar campaniile lui Napoleon, descrise de aceeași autoare, sunt preluate aproape în totalitate după cele care au existat în realitate.

Hai să-i lăsăm pe americani și pe francezi să se certe asupra termenilor, iar noi să vedem dacă autorii români au acordat vreo atenție ucroniei (sau istoriei alternative, dacă vreți).

Literatura SF românească de dinaintea celui de Al Doilea Război Mondial nu s-a caracterizat printr-o efervescență deosebită. Numărul textelor a fost destul de redus și, din câte știu eu, nu s-a scris în perioada antebelică nici o ucronie. În timpul regimului comunist, literatura SF a fost, mult timp, influențată de clasici (J. Verne, H.G. Wells) și de autorii sovietici care erau traduși din când în când. Nu știu dacă ucronia a fost ignorată de SF-ul sovietic în mod deliberat, dar nici în România nu a fost un gen promovat. Singurul autor al unei ucronii – care stabilește o dublă premieră, a publicării primei ucronii în limba română și a primei

ucronii legate de istoria țării noastre – este Mircea Opriță, *Ucronia de la Tapae*, care a apărut în 1976! Apoi, o perioadă îndelungată, niciun autor român nu va încerca să imagineze o ucronie. Mircea Opriță va recidiva abia în 2007, cu textul *Alchimistul*, mai degrabă o lume alternativă decât o ucronie – oricum, un text excelent scris.

Însă între cele două povestiri ale maestrului Opriță se întâmplaseră multe, începând cu prăbușirea comunismului. Din punct de vedere SF, literatura se bucurase de o libertate deplină și numeroși autori tineri, în mare parte apăruți după 1990, experimentaseră de zor.

Un asemenea experiment a avut ca urmare apariția volumului *Motocentaurii de pe acoperișul lumii*, în 1995. O culegere de povestiri, scrise de Sebastian A. Corn, Michael Haulică, Cătălin Ionescu, Dănuț Ivănescu, Don Simon, Doru Stoica și Caius Stancu, care se pretindea ilustrarea unei istorii alternative a lumii, o istorie în care dacii îi învinseseră pe romani și cuceriseră apoi întreaga planetă. Această istorie alternativă a fost concepută, în primul rând, de Ionuț Bănuță. Ea reprezintă, de fapt, partea ucronică a volumului, povestirile (unele dintre ele excepționale) fiind texte independente, fără referiri la istoria imaginară. Este însă primul volum legat – mai mult sau mai puțin – de un subiect ucronic.

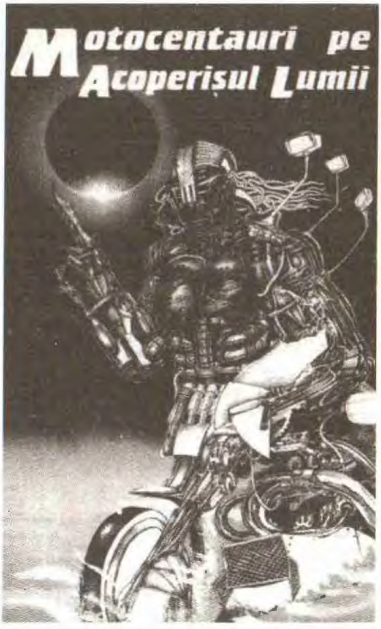

La scurt timp după aceea, în 1996, Sebastian A. Corn, unul dintre autorii implicați în proiectul Motocentaurilor, scrie primul roman ucronic din literatura română: *2484 Quirinal Ave*. Roma nu s-a prăbușit sub asaltul barbarilor, ba, mai mult, a cucerit teritoriile de peste ocean și a asimilat civilizațiile din Lumea Nouă. Un roman interesant, captivant și deosebit de original.

Începutul fusese făcut. Calea fusese deschisă. Se dovedise că existau autori

români capabili să scrie ucronii, că existau cititori. Așa că urmarea a fost firească. De aici înainte, ucroniile apar una după alta.

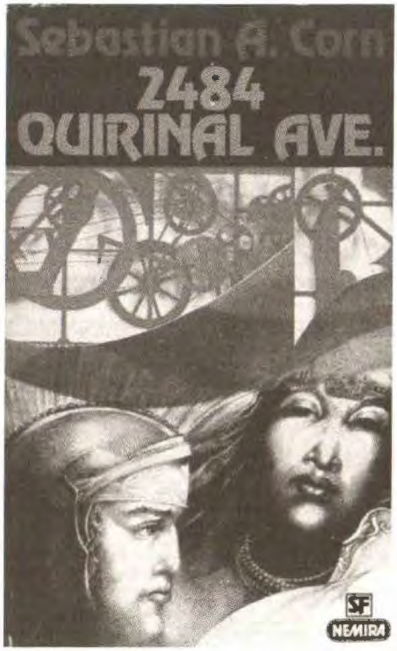

Voicu Bugariu ne oferă în 1998 *Zeul apatiei*, iar în 1999, *Animalul de beton*. Sunt două ucronii mai aparte, combinate cu anticipație pe termen scurt, care se referă la istoria prezentă a României. Rămân și acum uimit de impactul redus al romanului *Zeul apatiei*, care n-a depășit interesul fandomului, în ciuda unui subiect deosebit de incitant, dar și periculos (și Voicu Bugariu are meritul că l-a tratat în limitele decenței): România a devenit Rominia, pentru că românii au fost îndemnați să emigreze în alte țări, iar în locul lor au fost aduși romii din restul lumii, teritoriul țării noastre transformându-se într-o adevărată Țiganiadă...

În 2000, am publicat volumul *Constanța 1919*, care conține trei povestiri ce descriu istorii ucronice ale Țărilor Române ce fuseseră ocupate de austrieci, respectiv de ruși sau de turci. În anii următori am recidivat prin intermediul unor povestiri ucronice, precum *Sub semnul lui unsprezece* sau *Bârfe înainte de luptă*, dar și prin volumele *Modificatorii* (2010) și *Chestionar pentru doamne care au fost secretarele unor bărbați foarte cumsecade* (2011), un roman în care revoluția bolșevică a învins în Germania, iar Hitler e un activist al partidului comunist... Romanul *Opțiunea* (2004) descrie o realitate alternativă, ce are multe similitudini cu Imperiul Roman.

În 2002, Florin Manolescu publică volumul *Misterul camerei închise. Nouă povestiri incredibile*, care conține povestirea *Califat*, una dintre cele mai reușite ucronii din literatura noastră, atât prin calitatea scriiturii, cât și prin documentarea istorică de excepție. Un călător temporal,

dintr-un viitor în care țara noastră face parte din califatul turcesc, încearcă să modifice trecutul, publicând în presa românească un text, *Finis Romaniae*, care ar trebui să atragă atenția asupra unor evenimente viitoare...

Mai mult sau mai puțin accidental, au scris în această perioadă texte ce au caracter ucronic sau sunt realități alternative o sumedenie de autori, dintre care menționez: Michael Haulică, Costi Gurgu, Cătălin Ionescu, Ștefana Czeller, Lucian-Vasile Szabo, Andrei Valachi sau Robert David.

Însă pentru aceștia ucronia nu a fost decât un vehicul de moment. Un alt autor, cunoscut în fandom de multă vreme, câștigător al unor premii literare începând cu anul 1986 și care își publică volumul de debut abia în 2008 – e vorba de *Vremea renunțării* – descoperă în ucronie o modalitate de exprimare care i se potrivește perfect. Marian Truță descrie situații deosebite, trăiri și suferințe extrem de convingătoare, personajele sale evoluând într-un decor de fundal construit cu multă grijă, iar cititorul descoperă treptat că universul acelor personaje teribil de credibile este oarecum diferit de al nostru... *Vremea nebuniei* este un text aparte, care trebuie neapărat citit. Truță demonstrează din nou, prin volumul *A doua venire* (2012), pasiunea sa pentru ucronii și – mai ales – descrie Românii posibile. Volumul conține numai texte legate de țara noastră, unele dintre ele descriind societatea terifiantă în care comunismul a rămas la putere. *Cumania 2010* și *A doua venire* sunt povești impresionante din toate punctele de vedere.

Nu putem încheia fără să pomenim de volumul *Steampunk – a doua revoluție* (2011), o antologie de Adrian Crăciun. După cum spune titlul său, volumul se dorește a fi o culegere de texte steampunk. Însă ciudățenia acestui gen constă

în faptul că folosește ca suport al poveștii un fundal ucronic. Astfel, un roman foarte reușit, *Machina diferențială*, de W. Gibson și Bruce Sterling, care-i considerat un exemplu de steampunk, poate fi considerat și un exemplu de ucronie. Am putea spune că o parte dintre creațiile steampunk pot alcătui un subgen ucronic. Însă nu asta ne interesează acum, ci faptul că unele dintre textele cele mai bune ale antologiei domnului Crăciun sunt mai degrabă ucronii decât altceva. În afară de povestirea *Alchimistul*, a maestrului Opriță, de care am mai amintit, vom mai găsi aici *De la țigani* de George Lazăr și *Profeții despre trecut* de Aron Biro, două ucronii scrise excelent, care ne oferă imagini surprinzătoare dintr-o posibilă societate comunistă, și două povești despre lumi alternative, prima a lui Michael Haulică – *Povestea lui Calistrat Hadâmbul din Vizireni, ucis mișelește de nenicul Raul Colentina într-un han de la marginea Bucureștilor* (excelent titlu, excelent text!) și *Lungul drum din cer acasă*, o poveste de Marian Truță care a fost publicată în volumul *A doua venire* sub titlul *Cu Gagarin pe Calea Victoriei*.

Îmi cer scuze dacă am omis o serie de autori și titluri. Am încercat să stabilesc doar niște tendințe și să arăt că, deși ucronia pare un gen neatrăgător pentru scriitorii de limbă română, în realitate au fost scrise multe texte interesante și captivante, unele dintre ele fiind chiar deosebit de valoroase.

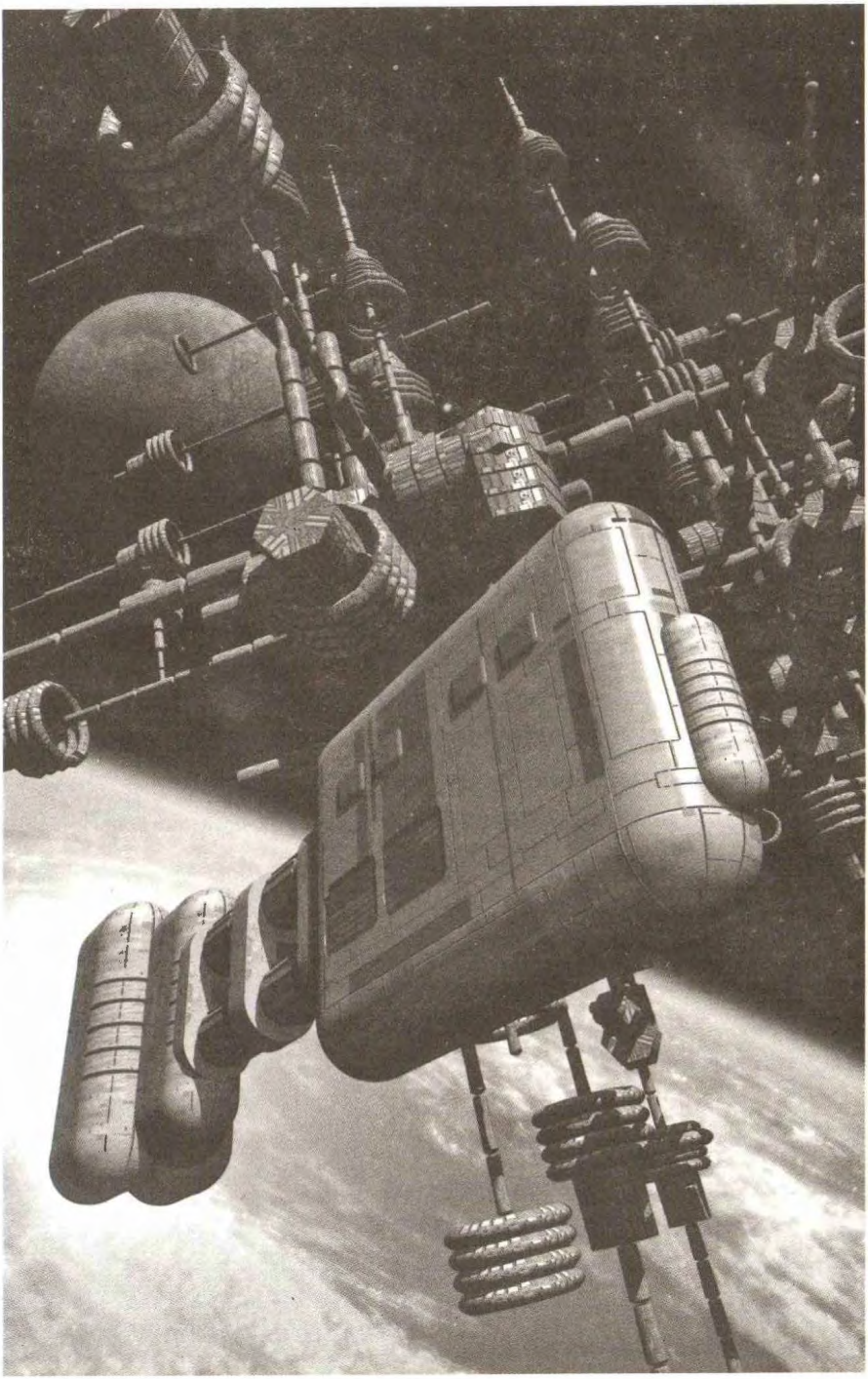

THE END

Silviu Genescu

SILVIU GENESCU s-a născut în 1958 și este absolvent al Liceului „C.D. Loga" din Timișoara. Este prozator, traducător și ziarist. A debutat în 1977, în revista *Paradox* (1977), cu povestirea „Transplant". A publicat texte de proză în *Helion*, *Paradox*, *Almonahul Anticipația* și în diferite antologii de povestiri SF. În volum a publicat: *T de la sfârșit*, (Marineasa, 1994) și *Rock me Adolf Adolf Adolf* (Editura Bastion, 2009).
A fost onorat cu numeroase premii la convențiile naționale SF și cu Premiul Vladimir Colin pentru cel mai bun volum de proză scurtă, pentru *Rock me Adolf Adolf Adolf*.

Întotdeauna aveam o senzație neplăcută, de teamă și dezamăgire, concentrată într-un moment de ordinul secundelor, destul de acut și supărător, dacă mă trezeam și era liniște totală în jur. Aveam invariabil impresia că, în timp ce dormeam, ceilalți ieșiseră tiptil, cu grijă, să nu mă trezească, lăsându-mă singur. Abandonându-mă. Acum, ceea ce mă îngrozea cel mai tare era că o *făcuseră*, în cele din urmă. De obicei, scăpam din această transă îngrozitoare odată cu prima mișcare. Ca și cum

lumea rămăsese încremenită până atunci, iar odată cu gestul meu se trezea la viață. Auzul mi se încorda să surprindă sunetul de pași, ecoul unei interpelări. Povestea asta mi se întâmpla mai ales în copilărie și, mai apoi, în timpul stagiilor petrecute la baza aeriană americană din Thule, la 750 de mile de Cercul Polar, unde făceam parte din personalul tehnic al Detașamentului de Operațiuni Spațiale. Multă rutină și nimic altceva decât comenzi de control pentru sateliții militari ai SUA, corecții orbitale. Nu era pentru suferinzii de claustrofobie, dar dacă supraviețuiai un an în aceste condiții, puteai aduna ceva bani.

Cum habitaclul meu avea aglomerația standard de senzori și suprafețe active, la primul gest (m-am răsucit pe spate, punându-mi mâinile sub cap) cabina a revenit la funcțiunile ei zilnice, începând cu un anunț:

– Garry, ai un mesaj video. Prioritar.

Apoi a așteptat să-i spun cum să mi-l afișeze. Pe noptieră, pe un suport velcro improvizat de mine, așteptau ochelarii ConTouch (*Connected and Always-in-Touch*), dar nu i-am pus. Am preferat ca suprafață de afișaj peretele despărțitor din fața mea. Am împuns aerul cu degetul arătător și peretele mi-a afișat mesajul. Era colonelul Lucius Chambers, comandantul Stației Spațiale America:

– Shepton, mi se adresă el fără nicio introducere, poate pentru că eram printre puținii civili de la bord.

Se uita direct spre cameră, transmițându-mi o privire încărcată și severă, ca și cum s-ar fi pregătit să mă admonesteze. Am făcut o trecere în revistă, în mare viteză, a ultimelor mele activități, dar n-aveam ce să-mi reproșez. M-am uitat la ceas. După ora de bord, era 7:34 AM. Programul meu de lucru începea la 8:00. Nici măcar nu întârziasem. M-am ridicat în coate.

– Voi fi scurt, urmă Chambers. Acum câteva minute a sosit ordinul ca întregul echipaj să părăsească urgent USS America și să aterizeze la bazele aeriene MacDill și Nellis cu cele patru navete andocate. Conform fișei postului dumitale, vei rămâne la bord până la revenirea echipajului de schimb și te vei ocupa de activitatea de menținere în stare operațională a stației. Totodată, ești rechemat din rezervă, în serviciul activ,

începând de acum. Ordinul de misiune se află într-un fișier criptat, depus în seiful din rețea. Deții codul de acces pentru situații de urgență. *Check it out, bubble chaser!*[1] Terminat.

Imaginea se stinse și pe perete rămase o simplă cortină vizuală, însoțită de muzică de jazz în surdină. Charlie Parker îmi plăcea, dar nu acum. Mă reactivaseră în timp ce dormeam și acum eram din nou căpitan în armata SUA, corpul tehnic. Chestia cu reactivarea mea în schemele armatei mă indispunea, pentru că prevedea o schimbare de responsabilitate și noi priorități și subordonări. Am sărit din pat. Nu credeam că era o farsă, așa că am ieșit pe coridorul sectorului rezidențial în pijama, încălțat cu o pereche de adidași. Eram expert în tot felul de ricoșeuri din perete în perete, fără să mai am nevoie de corzile de ghidaj întinse prin întreaga stație. Cum era de așteptat în noile circumstanțe, n-am mai văzut pe nimeni, n-am mai dat din cap la saluturile mormăite de tipii și tipele din echipaj, pe care îi întâlneam de obicei în drum spre sala de mese, aflată în împărăția gravitației artificiale, sectorul vast al zonei operative. Zburam la marginea pereților capitonați, pregătindu-mă de aterizare, pentru că nu mai avea niciun rost să gonesc ca un smintit pe coridoarele pustii, în cochilia presurizată a USS America. Spre deosebire de ISS, aflată pe orbita Pământului, cu echipaj internațional, aceasta era o instalație militară, aflată în punctul Lagrange L2, în relația Pământ-Soare. L3 era ocupat de o stație spațială chinezească, despre care nu se știa altceva decât că echipajul ei (numărul de oameni fusese evaluat la 15) se ocupa de „cercetări tehnico-științifice", însă avea sisteme de observare mult prea sofisticate pentru o stație civilă. Mult mai departe de orbita Lunii, USS America privea Pământul de la 1,5 milioane de kilometri, din poziție fixă.

M-am oprit. Pe coridorul de dinaintea zonei operative, ca și pe cel din „cartierul" meu, peste tot erau uși deschise ale cabinelor personale.

---

[1] „Verifică, vânător de bule" – termen în slangul US Air Force pentru tehnicienii sistemelor pneumatice, în care orice scurgere cât de mică duce la intrarea aerului și crearea de bule, cauza unor defecțiuni majore ale aparatelor de zbor (n.a.).

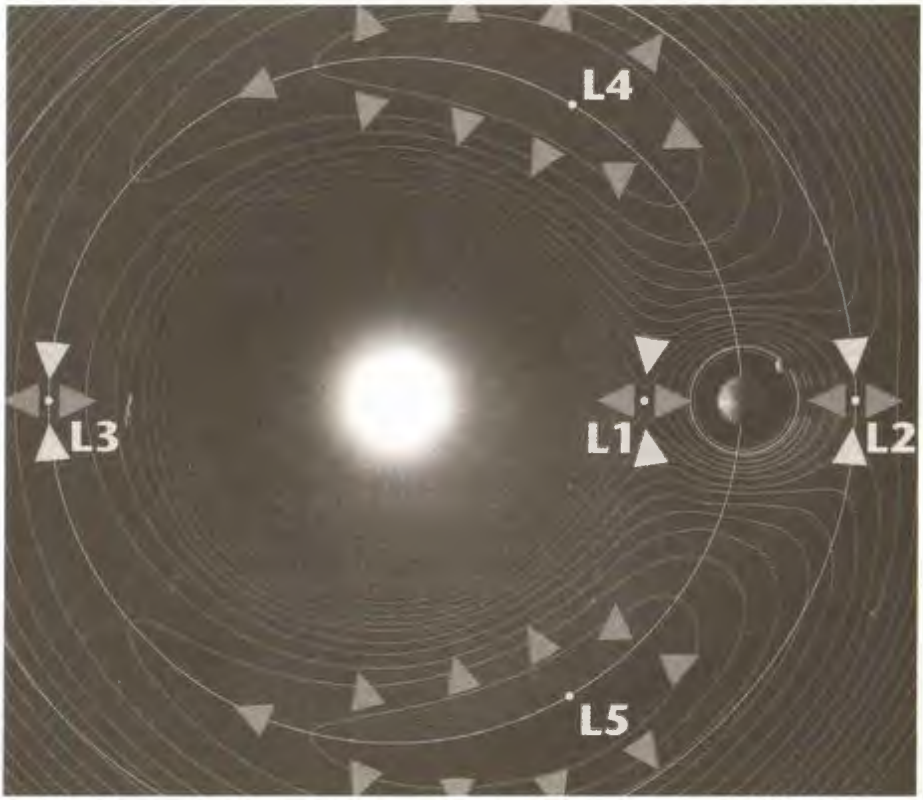

Plecaseră atât de în grabă, încât nici nu-și mai făcuseră bagajele. Pe peretele unei cabine se dezbrăca, lent, una dintre frumusețile din cârdul Play Boy, într-un film porno lăsat să ruleze în loc de imagini ambientale. O geantă de voiaj plutea deasupra patului, îndreptându-se spre perete și rotindu-se încet, ca o cutie de scule uitată afară, în cosmos, îndepărtându-se de stație după orele de activitate extravehiculară. Hainele împrăștiate din dulapul deschis păreau niște pete de vopsea, târându-se la suprafața apei unui lac stătut și poluat.

Ani întregi reușisem să-mi ascund panica irațională de la trezire trecând toate testele. Când eram mic, m-am trezit brusc într-o amiază, convins imediat că ai mei și ceilalți oameni plecaseră cu toții, nu știu unde, lăsându-mă singur pe Pământ. Aveam cinci ani și-am început să plâng înainte de a mă trezi de-a binelea, iar soră-mea, Cynthia, a venit în viteză din camera ei să mă calmeze. Iar acum se întâmplase de-adevăratelea.

Patruzeci de oameni plecaseră de pe stație în timp ce dormeam, iar eu nu auzisem nimic. Toată lumea știa că, în caz de ordin de evacuare – că era un exercițiu sau o necesitate tactică – *bubble chaserul* rămânea la post. Doar dacă se întâmpla o catastrofă pe USS America puteam pleca. Acum, că lipseau zgomotele activității personalului, comentariile și anunțurile lansate prin sistemul de amplificare, puteam auzi un vuiet slab, ca un brum, ca un motor electric care torcea la mare distanță. Însă nu era efectul sarcinii electrostatice, reprodus prin difuzoare, ci vocile mașinăriilor care asigurau funcționarea stației, inclusiv a structurii anexă, conținând serele hidroponice. Fiecare vorbind pe limba ei, contopindu-se într-un zgomot de fond liniștitor, dar eram abătut și dezamăgit. Poate că speram să aud, într-un târziu, bocănitul unor ghete magnetice, răsunând în depărtare, la un nivel deasupra mea. La un moment dat, cu auzul încordat mi s-a părut că deslușesc între zgomotele stației un hohot de râs, cristalin, ca de fetiță. Am dat din umeri. M-am adresat AI-ului rezident:

– *Popeye*, au plecat toți?

– Da, Garry. Ești singurul membru al echipajului rămas la bord.

Am dat din cap. Voiam să discut și cu un controlor de misiune de la baza Peterson, a comandamentului spațial.

– Fă-mi legătura cu ofițerul de serviciu de la AFB Peterson[1], te rog.

Am intrat în zona operațională. Transpirasem ca naiba, iar bluza de pijama îmi era udă leoarcă. N-aș fi apărut niciodată aici în halul ăsta.

– Garry, n-ai autorizația necesară să contactezi AFB Peterson decât în caz de urgență.

– Păi, este o urgență, nu crezi?

M-am uitat încă o dată în jur, apoi m-am sprijinit cu spatele de un perete.

– S-a aplicat procedura standard, în urma unui ordin confirmat de eșalonul superior, nu ai ce raporta, Garry, continuă *Popeye* neînduplecat. Nu văd nicio urgență în aceste circumstanțe. Verifică-ți ordinul de serviciu și continuă operațiunile de rutină.

---

[1] Air Force Base (n.a.).

Un mic robot autonom, un aspirator sofisticat, de fapt, apăru la capătul coridorului și începu să baleieze podeaua, pereții și tavanul conform unor traiectorii programate. Erau o armată întreagă prin stație dronele de la curățenie. Pentru mulți, eram doar „omul de serviciu", pentru că mă îngrijeam și de aspiratoarele autonome. Da, după ce mă ocupasem de sistemele de comunicații ale sateliților militari, pilotam drone pe coridoarele din USS America, așa că absența isteților cu implantul de identificare, ce mă priveau de sus, ar fi trebuit să mă facă să răsuflu ușurat. Nu-mi prea venea.

– OK, *Popeye*, am mormăit, luând-o din loc. Atunci iau legătura direct.

– Fără autorizația necesară nu vei putea contacta AFB Peterson, nici NASA, nici Comandamentul, insistă AI-ul. De fapt, nu poți intra pe puntea de comandă. Dar îți poți suna familia, de exemplu, de la orice terminal personal, îmi aminti el cu un soi de mărinimie butucănoasă, de robot. Cu restricțiile de durată convenite, adăugă *Popeye*.

Te lăsau să le folosești releul 5 minute pe săptămână. Sau puteai comunica pe SkypeNet, dacă nu te scotea din sărite viteza rețelei. Acum, fiind singurul client de pe stație, legătura trebuia să meargă strună. În sfârșit, un avantaj după plecarea în masă. Unde mai pui că nu mai trebuia să stau la rând la „împinge tava". *Popeye* părea să fie telepat, pentru că m-a informat că la cantină mă aștepta micul dejun pregătit de bucătăria automatizată. Firește, plecaseră și cei doi bucătari. Scăpasem de Gonzo cel slinos (îl chema Stagliano[1]), pe care-l bănuiau toți că scuipă-n mâncare, chiar și după ce se constatase că în meniu nu existau urme din ADN-ul lui.

Cafea, ceai, omletă, cârnați prăjiți, gem de toate felurile (în capsulele standard), suc, haleală la alegere, dar totul pentru o singură persoană. Însă nu trebuia să-mi fac iluzia că spărsese cineva ouăle și turnase lapte. Am băut cafea și mi-am pus niște omletă pe o felie de pâine prăjită, gândindu-mă cum, dacă situația se prelungea, riscam să devin un

[1] John Stagliano aka „Buttman" este inițiatorul genului de film pornografic numit „Gonzo", filmat din unghiul de vedere al cameramanului, ca o narațiune la persoana I (n.a.).

fel de maimuțoi al lui *Popeye*. Drona lui, teleghidat de un set de prevederi birocratice și protocoale, lovindu-mă de uși zăvorâte și intrând numai în locurile permise, ca aspiratoarele autonome, făcând ceea ce specifica programul zilnic, vorbind cu Pământul numai 5 minute pe săptămână, gonind pe loc, ca un hamster nenorocit, pe banda de alergat din sala de sport, dormind și trezindu-mă îngrozit dimineața pentru că toată lumea a plecat pe ascuns, iar eu nici măcar nu știam de ce.

Futu-i! mi-am zis, crănțănind și ultima bucățică de pâine prăjită cu ou.

Toți inginerii de bord erau selecționați dintre „persoanele nepereche", fără responsabilități familiale, fără obligații de acest fel, burlaci înrăiți. Tocmai pentru a le fi mai ușor să suporte consecințele rămânerii la post pentru o perioadă nedeterminată. Când semnasem contractul pentru USS America, știam de această posibilitate, așa că nu avea rost să învinovățesc pe nimeni pentru că mă aflam aici, singurul suflet de pe stație, cu *Popeye* drept unic interlocutor și controlor de zbor. Conform regulamentului, AI-ul rezident prelua această atribuție imediat ce corespondentul său uman părăsea stația spațială.

Am sunat-o pe Cynthia, întrebând-o, pe ocolite, dacă totul era în ordine acolo, în lumea pe care o priveam de pe puntea de observație, strălucind în albastru și alb, ca un giuvaier expus pe catifea neagră pentru amplificarea efectului. Cynthia preda literatură engleză la Universitatea din Göttingen și o prinsesem într-o pauză de la cursuri. Nu părea să fie alarmată de nimic din jurul ei sau de prin State. Parcă plutea printre nori, își pierduse tărăgănarea californiană din vorbă, se europenizase și insista să-mi descrie, entuziasmată, o cafenea din oraș, care data de prin 1700 și nu știu cât. Nu puteam să-i spun la telefon că toți de pe USS America se căraseră peste noapte, în mare grabă, și eu eram acum echipajul. Mai aveam două minute de discuție telefonică alocată în această săptămână, așa că mi-am sunat un amic de la Peterson AFB. A fost foarte evaziv și, când l-am întrebat ce mai e nou, s-a apucat să-mi înșire rezultatele din campionatul local de fotbal până când legătura s-a întrerupt și mi-a apărut afișajul cu *signal lost*. Se pare că *Popeye* se

ținea de litera regulamentului și-mi tăiase macaroana. Am intrat pe Net, scormonind prin ziarele online titluri care să-mi dea o idee despre ce se întâmpla, sau era pe cale să se întâmple, care să anunțe zorii celui de-al treilea război mondial. Până la urmă, am ajuns să discut iar cu *Popeye* despre plecarea cu noaptea-n cap a echipajului stației spațiale America.

– N-am informații suplimentare despre plecarea lor. Cred că-i vorba de un exercițiu, pur și simplu. Unul foarte realist.

– Ai idee cât costă să faci așa ceva?

Pentagonul și Comandamentul Spațial trecuseră printr-o perioadă crâncenă de restricții bugetare și, cu toate că USS America nu fusese supusă coșmarului reducerii de fonduri, nu cred că-și permitea exerciții „realiste" care să coste cât un an de ore de zbor al unei escadrile de F-35. Numai drumul până la Pământ dura cinci zile. Deși plecai de aici cu viteză inițială mare, tot trebuia să încetinești pentru a nu trece ca fulgerul de orbita Pământului, chiar și cu motoarele oprite.

Am făcut un inventar al resurselor alimentare de pe stație și am descoperit că, în ceea ce privește alimentele neperisabile (conserve, hrană uscată, congelată) existau cantități capabile să hrănească 60 de persoane, timp de cinci ani. În plus, pe lista persoanelor admise în sectorul VIP al stației, interzis pentru restul echipajului pe întreaga perioadă petrecută la bord, am descoperit că figurau președintele SUA, cu familia, vicepreședintele, de asemenea cu familia sa, o seamă de membri de frunte ai Congresului și Senatului, secretarul de Stat și cel al Apărării. Lista se afla într-un fișier criptat, căruia i-am dat de capăt cu cheia lui, ascunsă în altă parte a arhivelor operaționale. *Popeye* s-a prins că făcusem ceva, însă n-a putut urmări exact procesul pentru că am decriptat fișierul pe un terminal scos din rețea, căruia i-am formatat apoi memoria. Ca totul să pară în ordine, mi-am văzut mai departe de treburi, conform rutinei zilnice. Aș fi fost tentat să mă mut în sectorul VIP, ca personajul din basm, care se culcă în patul cel mare din dormitorul castelului pustiu, fără să știe că aparținea Zmeului-Zmeilor. Numai că știam.

În afară de asta, acea parte a stației spațiale era inaccesibilă muritorului de rând. Îți trebuia o cartelă specială de acces și să te identifici și prin elemente biometrice.

Așadar, judecând după lista VIP, USS America urma să fie transformată într-un fel de Arcă pentru animalele politice de soi, de la Washington, dacă Pământul ar deveni nelocuibil o perioadă. Probabil, era o alternativă sofisticată de salvare la buncărele Apocalipsei, adânc îngropate în munți, în locuri secrete. Față de ele, era accesibilă numai după o călătorie prin spațiu, cu navete decolate ca niște avioane de linie, de pe orice aeroport disponibil cu o pista de cel puțin o milă și jumătate lungime.

Era clar că se pregătea ceva, din moment ce rechemaseră echipajul. Voiau navetele și spațiul de la bordul USS America. I-am cerut lui *Popeye* să-mi localizeze flotila aflată în drum spre Pământ, dar a refuzat. A zis că n-am autorizația necesară ca să cer așa ceva. La vociferările mele, mi-a arătat alineatul din regulamentul pentru personalul stației spațiale unde se precizau atribuțiile mele și ale controlorului de zbor al misiunii –

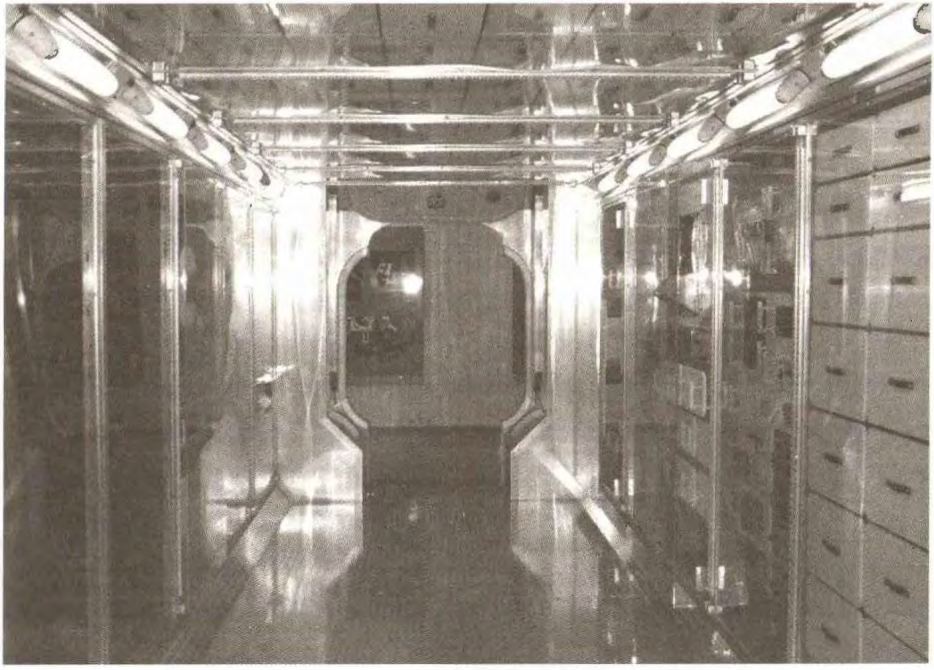

adică el. Nu aveam acces la astfel de informații, care nu țineau de buna funcționare a măreței USS America, bine înfiptă în punctul lagrangian, așa că am trecut din nou pe Internet căutând relatări despre incidente semnificative. Am înțeles că toate dronele și avioanele fără pilot guvernate de AI-urile Marinei (ca *Popeye*) au fost retrase, brusc, din zona de conflict etern Pakistan – Afghanistan – Rajastan în ultimele 48 de ore, iar presa online semnala readucerea lor la bordul portavioanelor americane sau la bazele din Pacific. Chiar și cele indiene și chinezești dispăruseră de pe cer. Se citau tot felul de cauze, în condițiile în care cercurile oficiale mențineau o *silenzio stampa* încăpățânată și eficientă, ca o cameră surdă, cu pereții ocupați de structuri ascuțite, capabilă să reprime orice urmă de zgomot. Ba că se descoperise o vulnerabilitate gravă în algoritmul dronelor, care permitea celor care cunoșteau asta să preia controlul total al aparatelor (din moment ce chinezii copiaseră dronele americane, era firesc să le retragă și ei), ba că nord-coreenii puseseră la punct o armă cu puls electromagnetic și amenințaseră că vor curăța cerul de ele, șucăriți de incursiunile dronelor de tot felul în spațiul lor aerian. Iar website-urile conspiraționiste forfoteau de teorii legate de „trezirea" la unison a structurilor ascunse, de tip Big Brother (*Pig Brother* pentru unii), care-și pregăteau instrumentele pentru luarea în sclavie a întregii omeniri. Asta s-ar putea întâmpla și săptămâna viitoare, sugerau câțiva comentatori pe Drudge Report și Rense.com, sfătuindu-i pe toți „preppies" să nu-și folosească adăposturile pregătite pentru zilele cele de pe urmă, pentru că multe vor fi distruse de armele tectonice. Noua Ordine Mondială nu-și permitea să lase oameni capabili de războaie de gherilă în afara oricărui control. Și-așa mai departe...

În lipsa de informații, apărută din mutenia autorităților, se strecurau cele mai dubioase și prăpăstioase teorii. Păreau rodul unei imaginații colective, pusă să lucreze în regim turbo pentru noi teme *horror* din parcul de distracții al omenirii. Astfel, și despre sectorul VIP de aici se susținea că îl adăpostește pe fostul președinte al SUA, Keith Warren Howie, împreună cu un mic personal medical, deoarece acesta, bolnav de cancer în fază terminală, voia să-și mai prelungească viața profitând

de anumite avantaje oferite de imponderabilitate. Potrivit zvonurilor, Howie beneficia și de medicamente experimentale, realizate într-un proiect-pilot desfășurat într-un modul specializat de pe stație. Pe Pământ, fiecare pastilă ar fi costat o avere, pentru că era imposibil să ajungi la o asemenea puritate în condițiile obișnuite de producție. Întregul tratament era, pare-se, acoperit din bugetul de stat. Despre Howie, Nick Panatta, analistul-vedetă al CNN, spunea – încă în timpul mandatului său – că „este cel mai mare ticălos, de la Nixon încoace, care a pus vreodată piciorul în Casa Albă", enumerând atâtea aspecte întunecate din unicul său mandat încât asupra Washingtonului părea că se abătuse bezna unei eclipse de soare, în plină amiază. Întrebat dacă crede în posibilitatea ca Howie să se afle la bordul lui USS America, Panatta a dat din umeri: „Nu m-aș mira să fie așa. Ticăloșii ca el au tendința de a se agăța cu ghearele lor hrăpărețe de orice le-ar putea întârzia căderea în hău." Atât timp cât familia lui Howie nu ni-l arătase lungit în patul de suferință din reședința lui din Virginia, era posibil să horcăie pe undeva prin sectorul VIP, considerau adepții teoriei. Orice era posibil la Howie. Oricum, ar fi fost o ironie să-l avem pe aici ca oaspete de onoare, încercând să lungească pelteaua. Când l-am întrebat, într-o doară, pe *Popeye* dacă știa ceva de Howie mi-a răspuns că nimic în plus față de informațiile oficiale. M-am gândit o clipă că-l puteau scoate chiar și din atenția AI-ului, ștergând orice urme despre prezența lui la bord, imagini ale camerelor de luat vederi, făcându-l „invizibil" pe el, ca și pe cine l-ar mai putea însoți la bord. Dacă era așa, nu cred că-l evacuaseră cu restul lumii, la bordul navetelor, presupunând că nu putea fi deconectat de la aparatura care-l ajuta să trăiască.

– Domnule Howie, nu v-am votat! Nici prima oară, nici a doua, am strigat pe coridor, înainte de a intra în cabina mea. Pentru că sunteți un nemernic! Dacă m-ați auzit, scoateți un urlet, ca și când ați fi rămas fără calmante.

Am tras cu urechea, dar n-am auzit nimic în plus față de zgomotele mașinăriilor și conductelor de aerisire. Începeam să înțeleg tot mai bine limbajul ascuns în zgomotul de fond al stației, toate icnetele și vaietele ei.

Am scos un rânjet scurt, având satisfacția că puteam striga asemenea vorbe grele în perimetrul unei instalații militare fără să fiu obligat să dau explicații. Nu pentru că nu-l votasem pe Howie, ci pentru că-l declarasem nemernic. Imaginea președinților recenți era mai lustruită decât lemnul mobilelor vechi de la Casa Albă.

– *Popeye*, n-ai auzit asta, am adăugat, amintindu-mi că stătea cu urechile ciulite și nu uita nimic. Șterge-o din înregistrare.

– Garry, răspunse el prompt, n-ai autorizație să-mi ceri așa ceva.

I-am arătat degetul mijlociu și-am intrat.

Apoi am verificat Ceasul Apocalipsei, afișat din 1947 de colegiul director al Buletinului Savanților Atomiști de la Universitatea din Chicago. Cu cât ceasul indica o apropiere mai mare de miezul nopții, cu atât era mai aproape sfârșitul lumii, ultimul joc de artificii al omenirii. În 1984, acele ceasului indicaseră că mai erau trei minute până la miezul nopții, pentru că relațiile dintre SUA și URSS ajunseseră la cel mai înghețat moment al lor, de decenii întregi, iar dialogul dintre cele două

superputeri nucleare nu mai funcționa. Atomiștii aveau loc și pentru metafore funeste. În 1953, Ceasul Apocalipsei afișase două minute până la miezul nopții pentru că ambele superputeri testaseră bomba cu hidrogen în acel an. „Doar încă vreo câteva bătăi de pendul, și, de la Moscova la Chicago, exploziile atomice vor marca miezul nopții civilizației occidentale."

Acum mai erau cinci minute până la miezul nopții. Mutaseră limbile sfertului de ceas, afișat ca o pictogramă dintr-o carte de bucate, care-ți arăta cât să fierbi anghinarea, cu un minut mai înainte față de ultimele trei zile. Buletinul Savanților Atomiști explica modificarea prin „relansarea cursei înarmărilor nucleare, în vreme ce negocierile de control a arsenalelor atomice au devenit un fel de menuet diplomatic mecanic, interpretat de parteneri blazați, care se urăsc unii pe alții".

Mi se părea semnificativ și înfiorător că o făcuseră în ultimele trei zile. Pentru mine, asta însemna că atomiștii din Chicago știau ceva dacă împinseseră minutarul, ceva de care n-aveam niciun habar aici, mestecând aceleași informații, într-o monotonie tristă și întunecată, scotocind Internetul, temeinic, precum cuferele adunate într-un pod prăfuit, unde știam că se găsea acel document important care dezvăluia că strămoșii mei fuseseră aristocrați britanici, că trebuia fie să defilez cu el, fie să-l ard. M-am uitat spre Pământ, descifrându-i cu greu continentele sub stratul alb și poros de nori, iar deasupra Atlanticului erau târâți în vâltoarea unui uragan care se îndrepta lent spre Caraibe. America era în umbra nopții, dar puteam vedea – prin amplificarea imaginii – luminile marilor aglomerații urbane, ceva mai sărace în apropierea fostelor citadele industriale de la marginea Marilor Lacuri, Detroit, Chicago. Și, în timp ce priveam, America și-a stins luminile. Nu brusc, ci pe zone, ca și cum cineva ar fi făcut din asta un măreț spectacol al instaurării beznei. Au dispărut, simultan, luminile de pe coasta de est și vest, apoi întunericul a cuprins America din ambele flancuri. În treizeci de secunde se stinsese cu totul orice lumină. Era imposibil să fie o cădere a întregii rețele energetice. Am băgat de seamă că același lucru pățiseră și canadienii. Dispăruseră și luminile care tiveau zonele de

coastă ale Americii de Sud. N-aveam cum să-mi dau seama ce se întâmpla în Est, unde era ziuă, dar m-am gândit imediat la un atac cibernetic lansat fie de Rusia, fie de China. Totuși, aveau prea mulți aliați în America Latină ca să le facă și lor bucata, iar astfel de atacuri puteau fi foarte unidirecționale, spre deosebire de covoarele de bombe lansate asupra Germaniei naziste. Nu stingeai, din greșeală, încă un continent dacă vizai doar America. A fost ca un hiatus, pentru că acolo luminile s-au reaprins, ca și cum cineva și-ar fi dat seama de greșeală, că nu-ți puteai lăsa amicii pe întuneric. China avea proiecte industriale masive pe continent și se lucra zi și noapte. Nu-și permiteau asemenea erori.

– *Popeye*, ce se întâmplă acasă? Ce-i cu căderea asta masivă de curent?

– Nu știu, Garry. Am pierdut orice legătură cu centrul de control de la Paterson AFB, cu Pentagonul, nu mai pot lua legătura cu nimeni, zise *Popeye* netulburat, ca și cum mi-ar fi descris câteva operațiuni de rutină.

Mă aflam pe platforma de observație, zgâindu-mă la imaginea amplificată a Terrei, la bezna care înghițise, sub ochii mei, America. Pe vremurile din epoca de piatră a activităților orbitale, a stației spațiale MIR și Skylabului, aș fi stat agățat de cele două mânere de-o parte și de alta a hubloului de observare directă, cu fruntea lipită de cristalul gros al geamului, căutând cu ochiul liber detalii. Sau aș fi așteptat developarea fotografiilor realizate de aparatura de înaltă rezoluție. Apoi am văzut și exploziile, împrăștiate simultan în câteva puncte de pe teritoriul american și canadian.

– Arme nucleare tactice, de cel mult o kilotonă fiecare, comentă *Popeye*. Puls electromagnetic local, adăugă AI-ul pe un ton la fel de detașat.

Nu, nu era o megapană de curent intercontinentală. Americii i se stinsese lumina, atacul cibernetic lovind, probabil, și alte sisteme vitale ale națiunii, apoi a fost atacată direct de un inamic care nu voia distrugerea totală, altfel n-ar fi folosit doar arme de o kilotonă. Mi-au trecut prin minte chipurile a zeci de oameni pe care-i cunoșteam și se prea putea să fi pierit chiar în timp ce mă uitam. Am pufnit. Ca „om nepereche", am avut bafta cea de pe urmă, să nu mai am unde mă întoarce acasă și nici cu ce.

Corăbiile arseseră. Însă puteam privi spectacolul până la capăt. De fapt, așteptam riposta Americii, pentru că, dacă lansările din silozuri nu mai erau posibile, submarinele nucleare nu fuseseră afectate. AI-urile rezidente puteau lansa și fără codurile autorizate în cazul în care nu mai răspundea nimeni mesajelor lor criptate. Vechiul sistem sovietic de descurajare nucleară era programat să-i sune pe toți membrii Biroului Politic al PCUS, pe premier, președinte și pe șeful statului major al forțelor armate și dacă nu primea niciun răspuns, lansa întregul arsenal atomic asupra țintelor prestabilite. La noi funcționa un sistem similar, care permitea AI-urilor să declanșeze tirul nuclear asupra obiectivelor desemnate, dacă nu mai era nimeni capabil să trimită codurile de autentificare. *Popey*-ii presupuneau că fuseseră uciși toți, că America fusese anihilată și trebuiau să riposteze. „Nu poți câștiga!", acesta era mesajul pe care Washingtonul îl trimisese, decenii la rând, celor interesați, dar se pare că exista cineva care se decisese să ignore avertismentul și să-și încerce norocul.

M-am întors cu spatele spre display, după jumătate de oră, răstimp în care nu se mai întâmplase nimic vizibil pe Pământ. Ne-au zdrobit! Cu totul, dacă preluaseră și controlul AI-urilor rezidente de pe submarinele atomice și alte unități strategice. Mi-am adus aminte de povestea cu dronele retrase subit din zonele de conflict.

– Cine-a făcut asta, *Popeye?* Poți calcula vectorii de tragere ai armelor nucleare tactice lansate?

– Da, s-a tras de la bazele noastre de pe teritoriul SUA.

M-am ridicat în picioare. Nu credeam în trădare, nu în ceva de o asemenea magnitudine, și nici într-un acces de demență colectivă. Am întrerupt toate mijloacele de comunicare cu Pământul. N-aveam absolut niciun chef să-l aud pe *Popeye* adresându-mi-se în chineză sau rusa, așa că am recurs și eu la o mică operațiune locală, care mi-a permis să preiau controlul direct al mai multor sisteme.

Lui Timothy Hobson, agent în cadrul Serviciului Secret al SUA, nu-i plăcea să fie trezit din somn prin zgâlțâieli feroce, iar colegul său,

agentul special Richard Davies, tocmai trăgea de el cu râvnă, prin mișcări scurte, ca o ploaie de lovituri. Se întoarse să-i arunce o înjurătură, pentru că se cunoșteau suficient de bine încât Richard să știe să nu facă asta, însă mutra lui transpirată, cu trăsăturile încordate, îi spuse că se întâmplase lucrul de care se temeau cel mai mult.

– Tim, a început, îi spuse Davies când izbuti să se ridice în capul oaselor.

Hobson nu se dezmeticise de-a binelea, însă asta echivala cu o găleată de apă rece azvârlită asupră-i, în pat.

– Arată-i, *Popeye*, rosti Davies, privind peste umăr, ca și cum *Popeye* ar fi așteptat în pragul ușii, ca un majordom de modă veche, pe cale să-i aducă micul dejun la pat lui *Master* Hobson.

Acesta indică peretele opus drept suprafață de afișare și Pământul răsări brusc sub ochii lui. Urmări în tăcere ceea ce se petrecuse cu minute în urmă, stingerea luminilor în America, atacul cu arme nucleare tactice – propriile lor arme, după cum se părea – și lipsa ripostei Statelor Unite la acest Pearl Harbor de 10 000 ori mai cumplit decât cel din 1942.

– Suntem terminați, rosti agentul Hobson lăsându-și capul pe genunchii ridicați. Se mai poate lua legătura cu cineva? adăugă el ridicându-și privirile.

Davies remarcă ochii umezi, încercănați brusc.

– Nu, Tim. Omul nepereche a decis tăierea tuturor legăturilor cu Pământul. Cred că nu-i un lucru rău, atât timp cât atacul pare să fi fost precedat de unul cibernetic. Probabil, inamicul Americii a preluat, în prealabil, controlul AI-urilor noastre, pentru a se asigura că nu ripostăm, și nu știm ce-ar fi ajuns *Popeye* să facă, până la urmă.

Hobson coborî din pat, se opri în mijlocul încăperii mobilate ca o cameră dintr-un hotel Happy Inn și dădu din cap.

– De-asta avem aici un om nepereche, rosti el sec.

Unul dintre conceptele avansate de studiile behaviorismului era că, în situații extreme, un individ cu tendințe de izolare în mediul social, fără legături afective puternice cu cei din jur și cu familia, va lua cea mai neașteptată decizie, care se va dovedi și cea mai eficientă, pentru

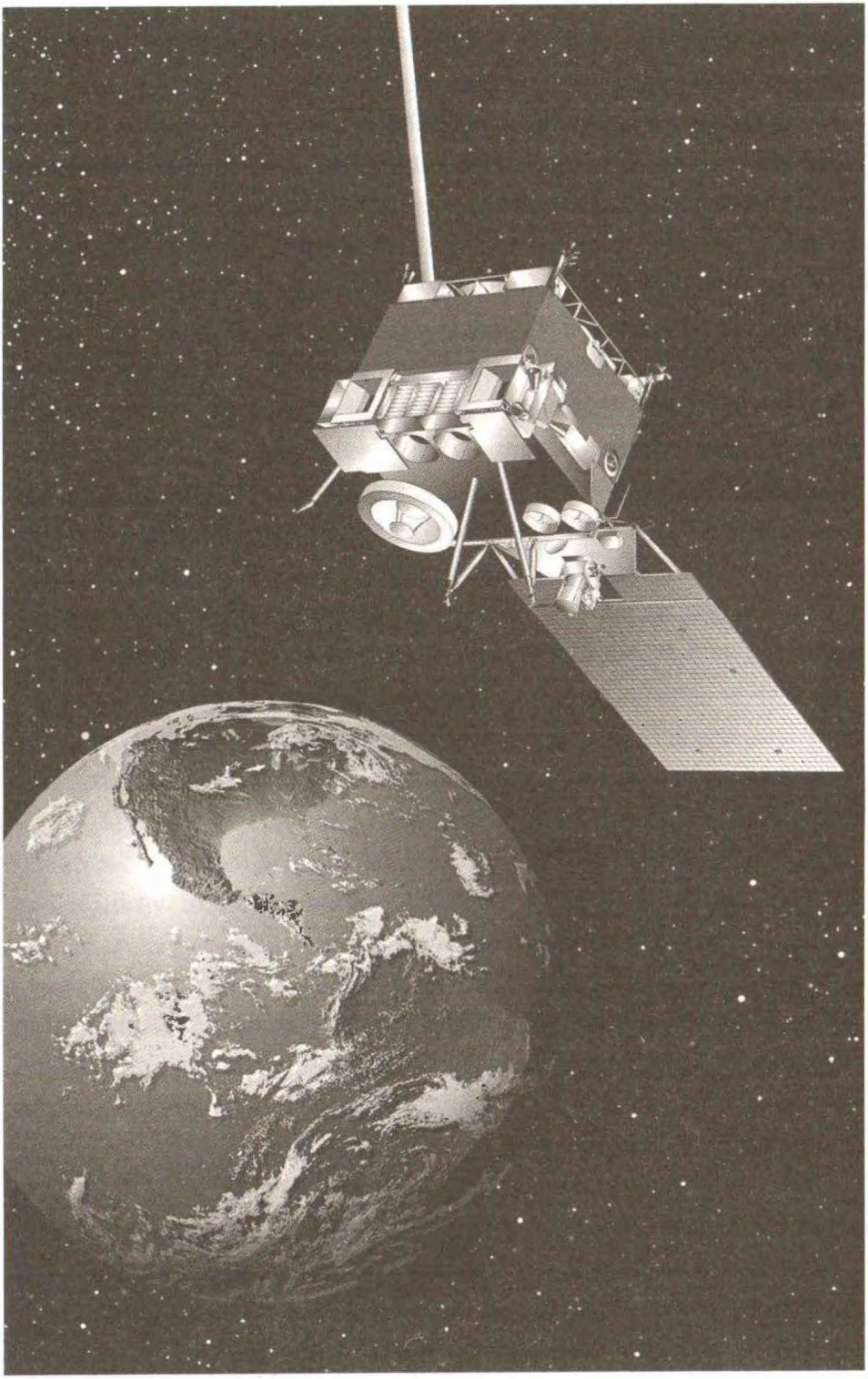

autoconservare și protejarea habitatului comun. Iar Garry Shepton izolase complet USS America de restul lumii.

Trebuiau să-i accepte decizia, ca și cum le-ar fi ordonat-o un superior. Li se spusese asta la instructajul de dinaintea preluării misiunii pe stația spațială. Aveau ordinul de a asigura securitatea fostului președinte Howie, un muribund care-și ducea zilele într-o incintă Krannberg, instalată la bord special pentru el în exclusivul sector VIP. Hobson și Davies îl păzeau cu schimbul, așa cum ar fi făcut și dacă omul ar fi zăcut în dormitorul Lincoln de la Casa Albă, însă nu se apropiaseră niciodată de spitalul în care se afla Howie, controlat de propriul său AI rezident. Doctorul Ian Merryham, un specialist trimis aici de la Spitalul Militar Walter Reed, putea fi socotit, la rându-i, un om nepereche, însă eforturile sale erau canalizate asupra menținerii în viață a lui Keith Howie. Era un individ taciturn, care-i tratase cu o politețe rece și nu participa niciodată la partidele lor de golf de interior, desfășurate în centrul sportiv din sectorul ermetizat de restul stației, așa că-l lăsaseră într-ale lui. Din dosarul lui militar știau că avea gradul de maior și că nevastă-sa, medic de campanie, căzuse la datorie, în Asia, când nava-spital *Mercy* a fost aruncată în aer de islamiștii-kamikaze, care-și detonaseră lângă ea ambarcațiunea încărcată cu explozivi.

Își dădură seama că Doc s-ar putea să nu aibă niciun habar despre ce se întâmplase cu America și că trebuiau să-l pună în temă. Hobson se îmbrăcase și-i spuse lui Davies:

– Hai să-l anunțăm și pe Doc.

Era posibil ca Merryham să fie obligat să respecte la rândul său un anumit protocol în această situație și să-l trezească pe președinte pentru a-i spune ce s-a întâmplat. *Sau poate că-i va face o injecție, trimițându-l în somnul cel de veci,* își zise Hobson.

Complet echipați, ca pentru o misiune în preajma lui POTUS[1], s-au anunțat la intrarea în apartamentul VIP unde bolea Howie, devenit și cabina lui Merryham, trecând apoi prin procedurile de identificare necesare.

[1] Abreviere pentru President of the United States (n.a.).

Îl găsiră așezat la masa din salon, studiind ceva pe suprafața ei interactivă. Cei doi agenți ai Serviciului Secret schimbară o privire ușor amuzată văzând că masa clonase imagini holografice ale cănilor de cafea băute de doctor și le menținea la vedere, risipite pe suprafața ei, părând că Merryham era adâncit într-o partidă de șah cu piese luate la întâmplare, din vesela aflată la dispoziție.

– Le las afișate ca să-mi amintesc că beau prea multă cafea, le spuse doctorul după ce le interceptase privirea. Care-i problema, băieți?

– America a fost atacată, întâi cibernetic și apoi cu arme nucleare tactice, domnule. Nu avem nicio legătură cu Pământul, prin niciun sistem, îl informă Davies, privind spre el cu capul ușor aplecat. Aceasta a fost decizia omului nepereche de la bordul lui USS America, așa că nu avem, pe moment, nicio evaluare a situației.

Vor trebui să i se arate și lui Shepton. Omul continua să se considere singura persoană aflată la bordul stației spațiale.

– Există vreun protocol și pentru domnul președinte Howie? interveni Hobson.

Doctorul Merryham se ridică în picioare, rămânând cu mâinile sprijinite de masă. Cănile de cafea dispărură ca într-o scamatorie de bar de noapte de pe Strip, în Las Vegas, când iluzionistul îi lasă fără consumație pe mușteriii din apropierea scenei.

– În acest caz, domnul președinte Howie trebuie informat, rosti el pe tonul macabru cu care i-ar fi anunțat că acesta tocmai închisese ochii pentru totdeauna. Rămâneți aici, vă rog.

De fapt, Keith Howie, atât de contestat pentru deciziile lui legate de relansarea programelor de control mintal și alte inițiative din sfera operațiunilor clandestine, devenise președintele în exercițiu al Statelor Unite. Sau a ceea ce mai rămăsese din ele.

Peste câteva minute doctorul Merryham i-a chemat la căpătâiul lui. Hobson și Davies se apropiară la câțiva pași de incinta Krannberg, instalată în mijlocul încăperii. Intubat și cu toate firele atașate pe întregul său corp, președintele Keith Howie părea o mumie egipteană, pe care

un savant dement încerca s-o readucă la viață. Fire mult mai subțiri păreau că-i cresc din scalp, dându-i un aspect de electrocutat. Hobson avea impresia că președintele era o victimă a experimentelor cu tehnici de control mental, susținute cu înfocare chiar de el. Buzele vinete dădeau un aspect macabru feței sale albe. Cutele obrajilor atârnând flasc în jurul gurii se curbau în ritmul cuvintelor bolborosite de el. Părea un șir interminabil de litere și cifre, ca o litanie păgână, și te treceau fiorii auzindu-l. Doctorul le făcu semn să se apropie mai mult.

– Numai voi trebuie să știți ce înseamnă asta, le spuse el.

Totodată, îi informă pe agenți că activitatea cerebrală a președintelui, monitorizată de incinta Krannberg, crescuse „neașteptat" cu câteva minute înainte de a-l trezi.

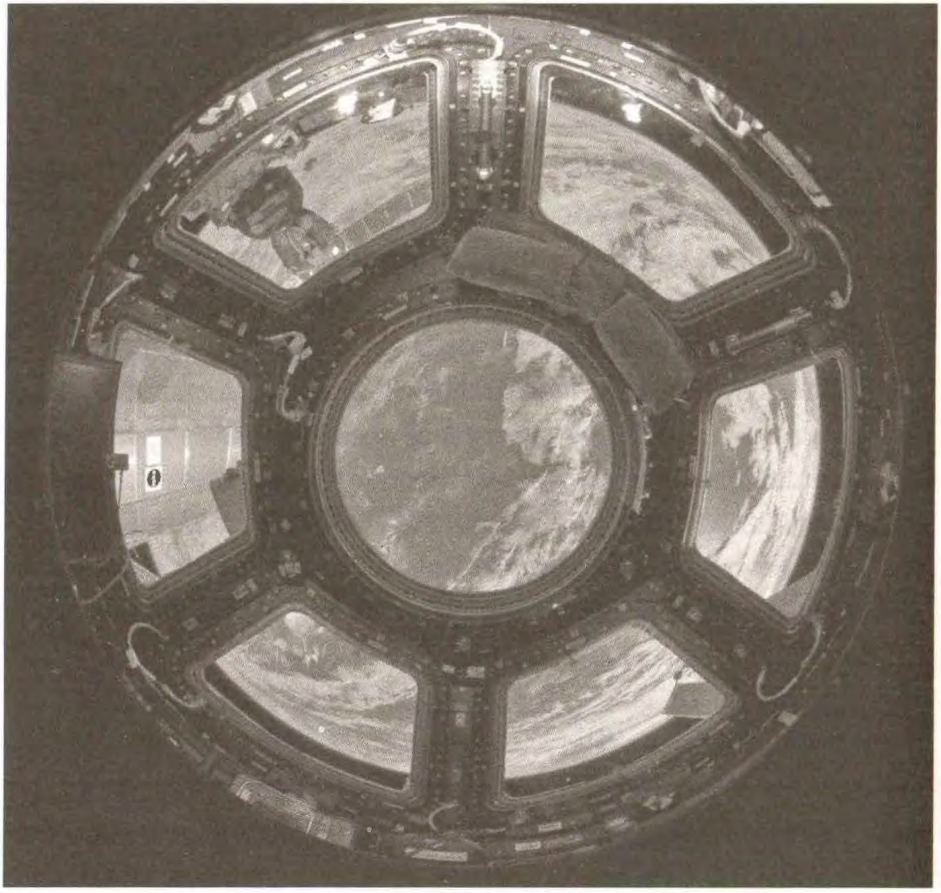

Hobson și Davies l-au ascultat o vreme, dând din cap, schimbând câteva priviri între ei, în acea manieră cu subînțeles, pe care doctorul o detesta, socotind-o o lipsă totală de subtilitate, o grosolănie pe care ți-o servea Serviciul Secret în acțiune.

– E un cod de lansare nucleară, valabil pe vremea când era la Casa Albă, îl lămuri Hobson, ridicând privirile. De-aia trebuie să fii lângă ei și când sunt pe masa de operații, continuă el. Nu-i de glumă cu asta.

– Și dacă aceste coduri erau reale, ce mi s-ar fi întâmplat? îl iscodi Merryham curios.

Davies se strâmbă, dând din umeri.

– Te-am fi ținut în izolare, doctore, până când codurile ar fi fost schimbate, îi răspunse aplecându-se cu urechea spre Howie. Iar „lansează" președintele ceva, șopti el ca pentru sine.

Apoi ridică privirile spre Hobson.

– Nu bag mâna în foc, Tim, dar cred că este un cod actual, zise, mai mult uluit decât îngrijorat.

coord. MAX BROCKMAN
ȘTIINȚA VIITORULUI/01

traducere din limba engleză de Vasile Mitu

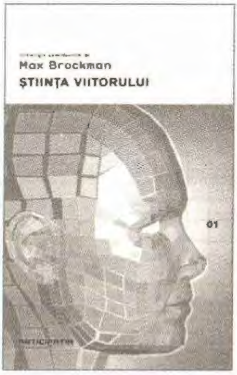

„Știința viitorului dezvăluie un secret minunat pe care noi, oamenii de știință, l-am ținut ascuns până acum: în ciuda isteriei care anunță că noua tehnologie va distruge generația următoare, câmpul științei este inundat de un val de noi talente, care-i umilesc pe seniori... În această carte găsim o comoară de idei incitante, care ne vor face să renunțăm la prejudecățile despre vârstă, sex, rasă și la clișeele prezente azi în felul în care e percepută știința."

STEVEN PINKER

Personalități din lumea științei dezvăluie progresul și cercetările făcute într-o varietate de domenii, de la neuroștiință la psihologia evoluției, de la demografie la oceanografie.

coord. HENRY GEE
ANTOLOGIA VIITORULUI/02

traducere din limba engleză de Ana-Veronica Mircea, Alexandra Popescu, Magda Xenofont, Silviu Genescu, Gabriel Stoian

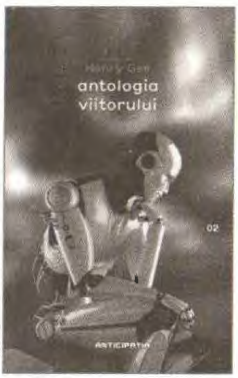

100 de povestiri despre viitor și cum ar putea arăta el. Arthur C. Clarke, Frederik Pohl, Cory Doctorow, Greg Bear, Vernor Vinge, Rudy Rucker și mulți alții își imaginează lumile care vor veni.

100 de speculații într-o antologie în care abordarea literară coabitează cu cea științifică, creând perspective halucinante asupra viitorului.

100 de texte pline de idei – ficțiuni, articole de presă sau mici studii științifice – au fost alese din paginile cunoscutei reviste de știință *Nature* și strânse într-un volum care a fascinat milioane de cititori.

Vladimir Pištalo
TESLA, PORTRET ÎNTRE MĂȘTI/03

traducere din limba sârbă de Mariana Ștefănescu

„Părul Gorgonei izbucni în flăcări: Tesla pompa în sol curent electric de o sută de ori mai puternic decât fulgerul. Pământul se cutremură blând. Oscilațiile se propagară pe toată planeta, în cercuri concentrice, legându-se ca într-un nod de cravată la capătul celălalt – între insulele franceze din Amsterdam și Saint-Pol-sur-Mer.
Pământul era o pisică mare.
Acum știa cine o mângâie.
Pământul zvâcnea."

Vladimir Pištalo

„Vladimir Pištalo escaladează înălțimile monolitice ale savantului Tesla, insuflându-i acel spirit de desperados, de trăitor extaziat în fața miracolelor Lumii și progresului, spre disperarea tatălui său, preotul Milutin Tesla, pentru care raționamentele trebuiau să vină prin credință."

Mariana Ștefănescu

Alexandru Mironov
LUMEA-DUPĂ-GOOGLE/04

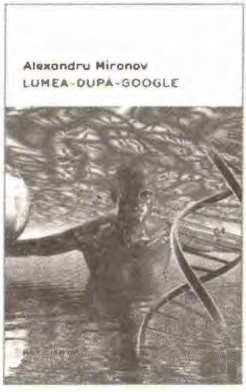

Din ce este alcătuit Universul? • Care este baza biologică a conștiinței? • De ce au oamenii atât de puține gene în cei 46 de cromozomi? • Vor fi vreodată unificate legile fizicii? • Cât de lungă poate fi viața omului? • Ce controlează regenerarea organelor? • Cum este posibil ca o celulă a pielii să se transforme în celulă nervoasă? • Cum e posibil ca o singură celulă somatică să se transforme într-o întreagă plantă? • Ce se află în centrul Pământului? • Suntem singuri în Univers? • Cum și când a apărut viața pe Terra? • Ce determină diversitatea speciilor? • Cum sunt stocate amintirile și cum le accesăm? • Cum putem integra datele pe care ni le oferă biologia? • Care sunt limitele computerului convențional? • Cât de imuabile sunt principiile mecanicii cuantice? • Se va putea realiza un vaccin anti-HIV în viitorul imediat? • Cât de mult se va încălzi clima? • Când și cu ce vom înlocui petrolul? • S-a înșelat oare Malthus?...

colecția de povestiri științifico-fantastice

ANTICIPAȚIA

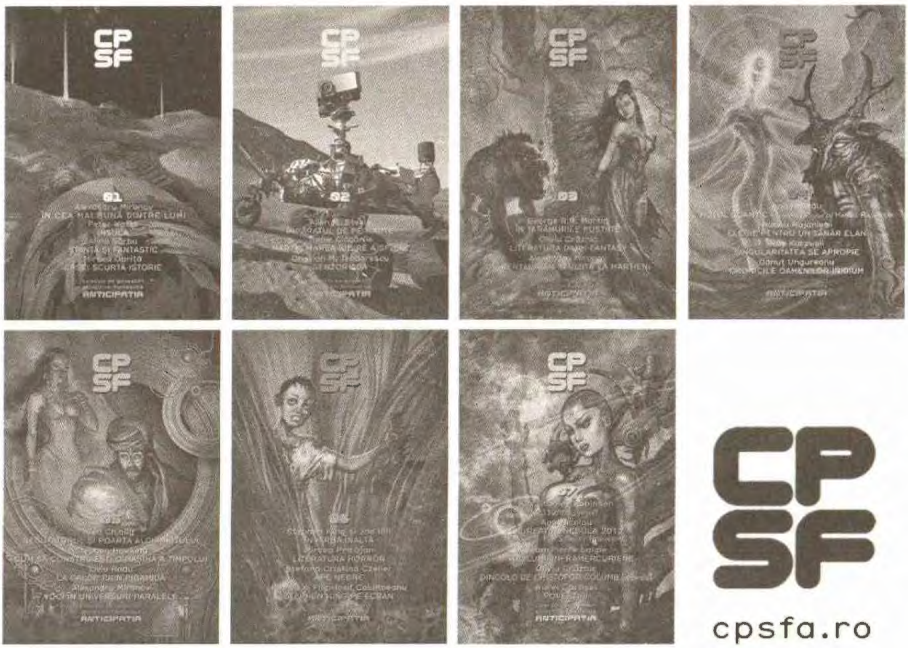

CPSF

cpsfa.ro

Colecția de Povestiri Științifico-Fantastice sau CPSF este o revistă dedicată genului SF& F, cu apariție lunară, unul dintre proiectele editoriale dezvoltate sub brandul Anticipația, care mai cuprinde: revista de știință și ficțiune online Anticipația.com, almanahul Anticipația și un proiect complex de cărți concepute sub același semn al științei și ficțiunii prospective.

7/2013/CPSFA08/serie nouă

Aliette de Bodard
NAȘTEREA NAVEI

„În minte, ținea forma navei, o simțea respirând prin cubul de sticlă și prin straturile de fibră și metal care o separau de structura de afară. Ținea în fața ochilor forma Minții: esențele și emoțiile care o formau, amplasarea prizelor și a cablurilor, a mușchilor și a cărnii, și le puse pe toate la un loc cu grijă, încet, până când păreau făcute să fie împreună."

Alina Sârbu
DESPRE ISTORIILE ALTERNATIVE

„Robert Schmunk, autorul premiatului site Uchronia.net, scrie: *Simplu spus, o istorie alternativă este descrierea și/sau discutarea unui «ce-ar fi fost dacă...» istoric, incluzând și speculații despre consecințele unui rezultat diferit.*

Iar în 1936, Régis Messac [...] reușea să creeze o definiție minunat de simplă și de poetică: ucronia este *Terra incognita situată alături sau în afara timpului, descoperită de filozoful Renouvier, și unde sunt surghiunite [...] evenimentele care s-ar fi putut întâmpla, dar care nu s-au petrecut.*"

COLECTIA DE POVESTIRI SF 8
32508430
322
9 786069 320440
COLECTIA DE POVESTIRI SF NR. 8
Pret 9.90 lei
9 786069 320440